

Ο

ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ

ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΥΠΟ Ν. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Α. Ζ. Δ. Παλιόμης.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ.

1858.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

	Σελ.		Σελ.
'Αγαθοεργία.	42	Κύριος.	344
'Αγγελία περί συστάσεως 'Ελλην. Παρθεναγωγείου.	194	Λάθος τὸ φρικτόν.	115
'Ο 'Αδάμας, κόπτεται τὸν ἀδάμαντα.	110	Λόγος περί Πολιτισμοῦ τῆς Κ. Σαυφοῦς Λεοντιάδος.	248
Τὰ 'Αδέλφια τὰ ἡγαπημένα μετὰ εἰκόνας.	128	Λόγος περί 'Αρετῆς τῆς Κ. Σαυφοῦς Λεοντιάδος.	309
'Ανακαλύψεις νέαι χρυσοῦ.	196	Λουδοῦνου 'Απόκρυφα. 5, 17, 30, 41, 55, 67, 81, 92, 106, 119, 131, 147, 163, 180, 198, 213, 230, 248, 275, 294, 309, 325, 339.	
'Απάντησις εἰς τὸ 'Αθήνατον.	52	'Ο Μάγος.	72
'Αριθμητικὸν πρόβλημα.	18	Περί μακροβιότητος τῶν 'Ελλήνων, τῶν 'Ρωμαίων καὶ τῶν Αἰθίοπων.	267
'Αρτα; κατασκευαζόμενος χημικῶς.	272	Μαρία Ἐθρεσία αὐτοκράτειρα τῆς Γερμανίας; μετὰ εἰκόνας.	128
'Αφρημένος μετὰ εἰκόνας.	23	Μολιέρος μετὰ εἰκόνας.	211
'Ο Βασιλεὺς ποιητῆς καὶ ὁ ἐπικριτῆς.	144	'Η Μονομαχία.	144
Βεραγγέρος μετὰ οἰκόνας.	288	Νέα ἐτοιμολογία τῆς λέξεω; Τηλέγραφος.	268
Βίκτωρ Οὐγος μετὰ οἰκόνας.	49	Νέος τρόπος τοῦ οἰκονομεῖν τὰ ταχυδρομικά.	338
Βύρων ὁ λόρδος.	34, 45	Νέος τρόπος τοῦ συντέμνειν τὴν τεσσαρακοστήν.	338
'Ο Γάμος παρὰ ταῖς ἀρχαίαις 'Ελλήσιν.	59, 71	Νεῦτων.	338
'Ο Γέλωρ.	329	Νυμφεύομαι τὴν εἰκόνα.	98
Οἱ Γεωγραφικοὶ πίνακες.	329	'Οθέλλος, ἦτοι ὁ Μαῦρος τῆς Βενετίας τραγωδία Σακσπείρου.	253, 268, 284, 299, 315, 329
'Ο Γενναῖος πυροβολιστής.	18	'Οκνηρός.	98
Γλωσσάριον τῆς Οἰνότης τοῦ Πόντου.	46, 54, 66, 80	Οἱ 'Ομίληκοὶ ἀδελφοί.	98
Τὸ Γουρουνάκι.	60	'Ονειρον βοσκῆ μετὰ εἰκόνας.	144
'Ο Γουτεμβέργη; μετὰ εἰκόνας.	97	Κάποτε καὶ τὰ ὄνειρα ἀληθεύουσι	243
Γυνὴ λίαν εὐαίσθητος.	27	'Οφεις	272
Δὲν εἰξεύρω.	24	Παίγνιον ἐπὶ τοῦ ποιήματος ἡ Κρίσι; τῶν στίχων μου.	268
'Η Δεομένη.	36	'Ο Πανούργος νεοσύλλεκτος.	72
'Η Δευτέρα γυνή.	60	'Ο Παράφρων τοῦ φρονίμου φρονιμώτερος.	324
Περί δημοδιδασκάλων.	76	Παῦλος Φεβάλ.	40
Δουμᾶ; μετὰ εἰκόνας.	61, 78, 90	Περιέργεια καὶ ἀδιακρισία.	109
'Η Δύναμις ἡ προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐνώσεω;.	307	'Η Ποίησι;.	12
Τὸ Δυστύχημα τοῦ Σκαρβῶνος.	118	Τὸ Προικοσύμφωνον.	409
Τὰ Δύω ἀδέλφια.	80	'Η Προσαγόρευσι; κατὰ τὸν Γαλλικὸν τρόπον.	324
'Ελεγείον.	283	Πῶς βάλλουσι γινῶσιν αἱ γυναῖκες.	119
'Εν εἶχον ἄνθος.	98	Ραχὴλ, ἡ περιφρημος τραγική τῶν Ράλλων μετὰ εἰκόνας.	155
'Η Ἐπάνθο; τοῦ ἔαρος.	80	Σακσπείρου ποιήματα καὶ μεγαλοφυῖα. 11, 99, 116, 146.	
'Ο Ἐρατὴ; ἀποθηήσκων.	60	Τὸ 'Ορος Σινᾶ μετὰ εἰκόνας.	305
'Ερμηνία τῶν συγγραφεῶν.	60	'Η Κ. δὲ Σεβιγγὴ μετὰ εἰκόνας.	177
'Ετοιμότη; πνεύματος ἐνὸ; Γάσκωνος.	48	Οἱ Σοφισταὶ τῆς 'Ελλάδο;.	16, 28
Τὸ ἔτος 1858—1859.	343	'Ο Σπουδαστής τῆς θεολογίας.	110
'Η Εὐσέβεια βᾶσι; τῆς καλοκαγαθίας.	23	Τὸ Σταίχημα τῶν περιστερίων.	111, 123
Τὸ Ζαχαροπωλεῖον.	80	Τὰ Σῦκα τοῦ Βυρβῶνος.	18
Οἱ Ζῶντες καὶ οἱ νεκροί.	264	'Η Καλὴ συμπεριφορὰ καὶ ἡ τοῦ τρόπου εὐγένεια. 1, 13, 25, 37, 50, 63, 73, 87, 102, 130, 161, 179, 197	
'Ηδονὴ καὶ πόνος.	24	'Ο Τιμωρηθεῖ; γαστρίμαργος.	35
'Ο Θεο; καὶ ὁ Τάσσο;.	98	Τί Τρώομεν;	112, 178, 202, 247
Φθοράστια.	261, 274, 299, 307	'Ο Τορκουάτος Τάσσο;.	79
'Ιατροί τῆς Κίνας.	218	'Ο Τρομερῶ; φίλο;.	237
'Ιδιωτροπία τῶν μεγάλων ἀρχόντων.	203	'Η 'Υπόσχισι;.	98
Περί ἱκνοποιήσεω; καὶ μονομαχίας.	266	Περί ὑγείας ὁ λόγος.	96, 103
'Η Καθαριότη;.	153	Οἱ Φιλόδοκοὶ αἰλουροί.	97
Τὸ Καθῆκον.	110	'Η Φρόνιμος τριανθρία.	314
Καί; καὶ 'Αβελ μετὰ εἰκόνας.	116	Οἱ Φωλαιοκλέπται μετὰ εἰκόνας.	262
'Η Καλλονὴ μετὰ εἰκόνας.	242	'Ο Χειμῶν καὶ τὰ καλὰ του.	322
Τὸ Καρυκευτικὸν κρέμα;.	36	'Ο Χονδρογιάννης καὶ ὁ ἐφημέριό; του.	18
'Η Κεφαλὴ ἡ τὸ σκέλο;.	122	Τὸ Χρέο; πρὸ; τοῦ; γονεῖ;.	170
Κίνδυνος τῆς ὀκνηρίας καὶ πολυτελείας.	154	'Ο Ψεύστη;.	98
'Ο Κόλπος τῆς Σμύρνης; μετὰ εἰκόνας.	194	Τὸ Ψεῦδο;.	291
Οἱ Κορσικανοὶ 'Αδελφοί.	121, 139, 157, 171, 187, 206		
'Ο Κουρεὺ; τοῦ βασιλέω;.	36		
'Η Κρίσι; τῶν στίχων μου.	120		

« Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος ».

ΕΤΟΣ Α΄

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 11 Ἰανουαρίου 1858.

Ἀριθ. 1. — Ἐκδ. δευτ.

**Ἡ ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
ΚΑΙ Ἡ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΕΥΓΕΝΕΙΑ.**

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΤΡΟΠΩΝ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπλάσθη ἵνα ζῇ μόνος καὶ ἀκοινωνήτος ὡς ἡ ἄρκτος· ὅ,τι δὲ καὶ ἂν εἶπον φιλόσοφοι τινες τοῦ δεκάτου ἡγδίου αἰῶνος, φύσει ὄντως πρὸς τὸ κοινωνεῖν ὕβεν ἡ ἀληθὴς αὐτοῦ κατάστασις ἐστὶν ἡ κοινωνία.

Ἡ κοινωνία, λαμβανομένης τῆς λέξεως ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν αὐτῆς σημασίαν, συνίσταται ἐκ πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων, ἰδίως δὲ ἡ κοινωνία ἐνὸς τόπου ἐκ τῶν κατοίκων αὐτοῦ.

Ἡ κοινωνία αὕτη περιλαμβάνουσα ἀνεξίτητος πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐγκλείει διὰ τοῦτο ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς τὰ σπέρματα ὄλων τῶν παθῶν, εἴτε καλῶν εἴτε κακῶν, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ παντός ἀνθρώπου ἐν τῶν σπερμάτων τούτων ἀναπύσσεται ἀγαθὸν ἢ κακόν. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἔπεται ὅτι ἡ κοινωνία σύγκειται ἐξ ἀγαθῶν καὶ φαύλων ἐχόντων, πρὸς ἀλλήλους ὄντως καὶ ὀρέξεις ἀντιθέτους ὑπερ᾿ ἀναγκάζει αὐτοὺς νὰ διαίρωνται καὶ νὰ ζῶσι κεχωρισμένοι. Ἐντεῦθεν δὲ ἐγεννήθησαν τὰ διάφορα εἶδη τῶν κοινωνιῶν, πρὸς ἃς ἐδόθησαν διάφοροι ὀνομασίαι.

Ὁ νεανίας ὁ πρῶτον ἤδη εἰσερχόμενος εἰς τὴν

κοινωνίαν ὀφείλει πρὸ πάντων νὰ εἰζεύρη τοῦ βαδίζει, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι οὓς ἀπαντήσῃ καθ' ὁδὸν, ἵνα ἔπηται μὲν τοῖς ἀγαθοῖς, φεύγῃ δὲ τοὺς φαύλους. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὐκόλον διὰ τὸν ἐτι ἄπειρον· αἱ δὲ συμβουλαὶ τῶν γονέων αὐτοῦ, ἂν οὗτοι ζῶσιν, ὠφελήσουσι μὲν αὐτὸν τὰ μέγιστα, ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦσιν. Θὰ ἐκλέξῃ λοιπὸν φίλον τινὰ ὡς ὁδηγὸν καὶ Μέντορα. Ἀλλὰ διὰ ποίου σημείου θὰ διακρίνῃ τὸν ἀληθῆ φίλον; φίλον γινώσκοντα ἀρκοῦντως τοὺς σκοπέλους τῆς κοινωνίας, ὅπως καθοδηγῇ αὐτὸν ἀσφαλῶς. Ἡ κοινωνία ὁμοιάζει πρὸς τὸν θηρευτικὸν ἰζόν· τὸ ταλαίπωρον πτηνόν, ὑπερ᾿ ἐρχεται νὰ συλληφθῇ δι' αὐτοῦ δὲν βλέπει τὴν ὀλεθρίαν παγίδα εἰμὴ ὅταν δὲν εἶναι πλέον καιρὸς ν' ἀποφύγῃ.

ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

1. Εἰσερχεσθε εἰς τὴν κοινωνίαν ἵνα ζητήσῃς ψυχγωγίαν καὶ ἡδονήν, ἢ ὅπως εὐχαριστήσῃς τὴν φιλοδοξίαν σου.

2. Ἴνα δὲ εὖρῃς ἐν αὐτῇ ψυχγωγίαν πρέπει νὰ σοὶ ἀρέσκῃ, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει καὶ σὺ νὰ ἀρέσκῃς αὐτῇ, διότι ἀνευ τούτου θὰ διατελῇ πρὸς σὲ ψυχρὰ καὶ ἄχαρις.

3. Ἴνα δὲ εὖρῃς ἡδονὴν ἔσο ἀγαπητὸς καὶ καλοκάγαθος, καὶ ἡ κοινωνία ἔσται σοὶ ἀγαπητὴ καὶ καλὴ.

4. Ἴνα εὖρῃς προστάτας, ἀγάπα, καὶ θὰ ἀνταγαπάσαι καὶ θὰ προστατεύεσαι· διότι ὁ κόσμος δὲν εἶναι τόσον κακὸς ὅσον τὸν παρισώσιν.

5. Τοὺς ἀνθρώπους δύναται τις νὰ διαίρῃ εἰς

τέσσαρες μεγάλας τάξεις, ἡ μὲν πρώτη περιλαμβάνει τοὺς πνευματώδεις, ἡ δὲ δευτέρα τοὺς φιλοκάλους, ἡ δὲ τρίτη τοὺς φθονεροὺς, καὶ ἡ τετάρτη τοὺς ἀνοήτους.

6. Οἱ μὲν πνευματώδεις εἰσὶν οὐκ ὀλίγοι τῶν ἀριθμῶν, καὶ ὅμως τὸ πνεῦμα δὲν ρέει εἰς τὰς ὁδοὺς ὡς λέγουσιν.

7. Οἱ δὲ φιλόκλοι εἶναι σπικνωτέρου, ὡς δυνάμεθα νὰ τὸ κρίνομεν ἐκ τῶν νεωτέρων λογογράφων καὶ τεχνιτῶν, ὧν σχεδὸν ἀπάντων πνευματωδῶν.

8. Οἱ φθονεροὶ δὲν πύουσι ποτέ νὰ μέμψωνται ὅ,τι δὲν δύνανται ν' ἀξιοθῶσιν.

9. Οἱ δὲ ἀνόητοι, ἐν πικρῇ κριτῇ ἦσαν καὶ ἔσονται πιθανὸν πάντοτε οἱ πολυκριθιμότεροι.

10. Πάντες οἱ ἄθροισμοὶ δὲν φοβούνται τοὺς φθονεροὺς, φεύγουσι δὲ τοὺς ἀνοήτους, εὐρίσκουσι πολλὰς τὰς πνευματώδεις, καὶ ἐπιζητοῦσι πάντοτε τοὺς φιλοκάλους.

ΠΕΡΙ ΕΘΙΜΟΤΑΞΙΑΣ.

Δύω εἶδη τὰ εἶδη τῆς ἐθιμοταξίας, τὸ μὲν ἢ τῆς καλῆς συνκαστροφῆς, τὸ δὲ ἢ τῆς αὐλῆς.

Ἡ τῆς καλῆς συνκαστροφῆς ἐπινοήθη δι' ἓνα μόνον σκοπὸν, τοῦτέστι νὰ ἐκταλῇ χωρὶς βίας καὶ δυσκολίας τὴν ἐκκάθαρσιν τῆς κοινωνίας. Καὶ διὰ τῆς ἐθιμοταξίας ἡ ἐκκάθαρσις οὕτω γίνεται αὐτομάτως. Εἶναι οὕτως εἰπεῖν τὸ σύνθημα καὶ τὰ ὑπὸ τῶν φραγκισπῶν ἐπινοηθέντα σημεῖα πρὸς ἀπομάκρυσιν τῶν ἀνοήτων. Καὶ τῷ ὄντι ἂν κατὰ τύχην εὐρεθῆ ἀπαιδεύτος καὶ ἀγροῖκος ἐν αἰθούρῃ καλῆς συμπεριφορᾶς, θὰ αἰσθηθῆ τοσούτην στενοχωρίαν καὶ ἀμηχανίαν ὥστε δὲν θὰ ἐπιθυμήσῃ πλέον νὰ ἐπανέλθῃ, ἀρκοῦμενος νὰ τὴν κακολογήσῃ.

Ὅσον δὲ διὰ τὴν ἐθιμοταξίαν τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας ἢ τῆς αὐλῆς ἀλλάσει τὸ πρᾶγμα· αὕτη ἐπινοήθη πρὸς διάκρισιν καὶ ἀξιοπρέπειαν τοῦ βασιλέως. Πρέπει νῆ μη εἶδε ποτέ τις ἀθροῦς καὶ ἀνθρωπίνους κοινωνίας, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ τεταρμένου τούτου ἥκου, ὅτι δηλαδὴ «ἡ οἰκειότης γεννᾷ τὴν περιφρόνησιν». Ἐκ τοῦ γνωμικοῦ τούτου ἔπεται ὅτι ὁ ἀνώτερος τοῦ ἄλλου κατὰ τὰ καθήκοντα ἄπερ ἀνέθηκεν αὐτῷ τὸ κράτος, ἀπὸ ἑλλείπει πᾶσιν τὴν ἐπὶ τῶν ὑποδεσπόμενων ἐξουσίαν μεθ' ὧν οἰκειώθη, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ἐλπίσῃ τυρλὴν ὑποταγῆν, καὶ γίνεται ὄργανον ἐπιβλαβὲς ἢ τοῦλάχιστον ἀνοφελὲς εἰς τὴν διοικητικὴν μηχανὴν τοῦ κράτους.

Ἄλλὰ πολλὰς συνέθη εἰς τὰς αὐλὰς, τὰς ἀποτυπλωθεῖσας ἐξ ὑπερηφανίας, νὰ πιστεύσωσιν ὅτι αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν τιμὰὶ ὀφείλονται εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀξίαν ἐκ τούτου δὲ προήλθεν ἀνόητος τις ἐθιμοταξίαν βασιζομένη μόνον ἐπὶ τῆς κενοδοξίας, καὶ ἐπουμένως γελοῖα καὶ ἀνοφελῆ· ἐξ ἴσου. Πρὸς κατὰ βῆσιν τούτου δὲ ἀναφέρομεν τὸ ἐξῆς περὶ ἀδειγμᾶ. Ρωμαῖός τις αὐτο-

κράτωρ ἔλεγε περὶ τῆς γυναικὸς του. «Δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἦναι ἡ Ἰουλίαν ἀνάρετος ἀλλὰ καὶ νὰ φαίνεται. » Οἱ βασιλεῖς ὅμως τῆς Ἰσπανίας, εἴτινες, ἐξικουμένου ἐνὸς μόνου, δὲν ἦσαν καισάρεις, ἔδρουσαν ἐπὶ τῆς ἀληθείας ταύτης ἀρχῆς κανὼνα ἐθιμοταξίας ὑπερβολικὸν μέχρι μωρίας. Πᾶς ὅστις ἤγγιζε τὸν πόδα τῆς βασιλίσσης δι' ὅταν δήποτε αἰτίαν κατεδικάζετο εἰς θάνατον καὶ ἀπέθνησκον ἀμέσως.

Νέαι τις βασιλίσσα τῆς Ἰσπανίας, ἡ σύζυγος Κορόλου τοῦ Β', ἐξῆλθεν ἡμέραν τινα ἐπιπλοῦς εἰς προίπκτον μετὰ τῶν ὑπισπιστριῶν καὶ αὐλικῶν αὐτῆς. Αἶφρην· ὁρῶνται ὁ ἵππος καὶ ἀντρέπει αὐτὴν, ὁ δὲ πρὸς τῆς ἡγεμονίδος περιπλέκεται ἐντὸς τοῦ ἀναβολέως, καὶ ὁ ἵππος σῦρει αὐτὴν μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἄπειρον πλῆθος ἐθεώρει τὸ λυπρὸν τοῦτο θέαμα, ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ τείνῃ αὐτῇ χεῖρα βοηθείας ἕνεκα τῆς ἐθιμοταξίας.

Ἐμελλε ν' ἀπολεσθῆ, ὅτε δύο νέοι γάλλοι ἀξιοματικοὶ, εὐρισκόμενοι κατὰ τύχην ἐκεῖ, ἐβρίσκονδύ-νευσιν ὅπως σώσωσιν αὐτήν. Ὁρῶντι κατὰ τοῦ ἵππου καὶ ἐνθ' ὁ μὲν ἀρπίζει τὸν ποδὸν τῆς βασιλίσσης, καὶ οὕτως ἐσώθη αὕτη οὐδὲν ἄλλο ὑποστᾶσα ἢ τὸν φόβον καὶ τινὰς μώλωπας. Ἐθὺς ὅμως ἐπρόφθασαν καὶ ἔγειναν ἄφροντοι· διότι ἐμελλον νὰ συλληφθῶσι, καὶ Κύριος οἶδε τι ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ἡ ἐθιμοταξία. Ἀλλὰ τὴν ἐπικύριον, πᾶσχαυτα δεινῶς ἡ βασιλίσσα, ἠναγκάσθη νὰ ἐξέλθῃ τοῦ θαλάμου τῆς καὶ νὰ πορευθῆ πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως, ἐνθα κατῴρωσε νὰ ἐξελθῆ αὐτὸν ὑπὲρ τῶν σωτήρων τῆς, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐκ τῆς Ἰσπανίας ἐντὸς βραχυτάτης προθεσμίας.

Δὲν ὑπάρχει ἄλλη χώρα ἐν Εὐρώπῃ, ἐν ἣ σκολαστικὴ ἐθιμοταξία ἐφθασεν εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ὅσον ἐν Ἰσπανίᾳ, πιθανὸν διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλο ἔθνος οὕτως οἱ εὐγενεῖς εἶναι τοσοῦτον ἀλαζόνες. Ἰδοὺ γεγονός, τὸ ὅποιον δυσκόλως ἠέλομεν πιστεύσειν, ἂν δὲν ἦτο ἱστορικόν. Φίλιππος ὁ Δ' τῆς Ἰσπανίας, ἀσθενῶν ἔκειτο ἐντὸς ἑδρας, πολλὰ πλησίον τῆς ἐσχίας, ἐν ἣ πρὸ μικροῦ εἶχεν ἀναρθῆ πῦρ, ἐπὶ τοῦ ὅποιου εἶχον σωρεύσει πολλὰ ξύλα. Μετ' ὀλίγον ἡ θερμότης ἐγένετο ἀνυπόφορος, ὡς εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς αὐλικοῖς νὰ ἐκβάλωσι δρυλοὺς τινὰς, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ δούξ τοῦ Οὐσέδου, ὁ μέγας πυρᾶύτης τοῦ βασιλέως δὲν ἦτο πρῶν, καὶ δὲν ἐπετρέπετο εἰς ἄλλον νὰ ἐγγίσῃ τὸ πῦρ τῆς βασιλικῆς ἐσχίας, οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ παραβῆ ἐπὶ τοσοῦτον τὴν ἐθιμοταξίαν. Καὶ οὐδεὶς δύνανται νὰ ἐγγίσῃ τὴν ἑδραν τοῦ βασιλέως πλὴν τοῦ μεγάλου θαλαμηπόλου, ὅστις καὶ αὐτὸς ἦτο ἀπὸ τῶν ἀπαγορευομένων δὲ εἰς ἀπικνῆς ἐπὶ θανάτου ποινῇ νὰ ἐγγίσωσι τὸ ἱερὸν πρόσωπον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἐπομένως οἱ αὐλικοὶ ἀφῆκαν τὸν βασιλέα νὰ ψιθῆ ἡσυχῶς ὀδυρόμενος διὰ τὴν θλιβεράν του τύχην. Ὄταν δὲ ἐφθασεν ὁ μέγας πυρᾶύτης καὶ ὁ θαλαμηπόλος δὲν ἦτο πλέον καιρὸς, ὁ βασιλεὺς ἀπέθνησκε, καὶ μόλις ἐπιζῆσεν εἰς τὴν σκληρὰν ταύτην βίαν μέχρι τῆς ἐπιούσης.

Ἡ ἐθιμοταξία τῆς αὐλῆς δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μετὰ τὴν ἐθιμοτυπίαν (cérémonial)· διότι ἡ μὲν πρώτη ἰσχύει μόνον ἐντὸς τοῦ κράτους, ἡ δὲ δευτέρη τηρεῖται ὑπὸ τῶν πρέσβων ἢ ἄλλων ἀπεσταλμένων εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, καὶ καλεῖται κοινοτέρου διπλωματικῆ ἐθιμοτυπία (cérémonial diplomatique).

Ἡ ἐθιμοταξία τῆς αὐλῆς εἰσῆλθη εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ Κορόλου τοῦ μεγάλου κατὰ προᾶσιν καὶ μίμησιν τῆς βυζαντινῆς αὐλῆς. Ἐξ αἰτίας δὲ τοῦ γάμου τοῦ αὐτοκράτορος Ὀθωνος τοῦ δευτέρου μετὰ τῆς ἑλληνίδος βασιλοπούδος Θεοφανίας, ἀνεπερώθη καὶ ἀνεπτύχθη ἐπὶ μᾶλλον ἐπὶ Κορόλου τοῦ Πέμπτου ἐμετριάζθη ὅμως βραδύτερον ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ ἔτροποποιήθη πολὺ εἰς τὰς πλείστας αὐλὰς. Ἀλλ' ὅμως εὐρισκεται ἐπὶ μεθ' ὅλων αὐτῆς τῶν ἐθίμων καὶ τῶν παραδόσεων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Τουρίνου καὶ τῆς Βιέννης, ἐκτὸς ἐὰν αἱ τετραχαὶ τῆς Εὐρώπης ἐν εἴτει 1848 ἐπήνεγκον μεταβολὰς τινὰς.

Γνωρίζουσι πάντες τὸ γελοῖον γεγονός, ὅπερ συνέβη ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Τουρίνου ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τοῦ Κ. Μολέ. Ὁ μαρκήσιος Γουμινγῆς, πρέσβυς τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου πρὸς τὸν βασιλεὺς τῆς Σαρδηνίας, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν σύζυγόν του νὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὴν αὐλὴν μεθ' ὅσων αὐτῆς, ἐνθ' ὅ, κατὰ τὴν σαρδηνικὴν ἐθιμοταξίαν, μόναι αἱ ἐκ βασιλικῆς αἵματος ἡγεμονίδες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ φέρωσι τὴν κόμην τοιοῦτοτρόπως, καὶ τοῦτο ἐγένετο αἰτία πολεμίου. Ὄθεν ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας πρὸς ἀποφυγὴν τούτου ἠναγκάσθη ν' ἀνακαλέσῃ κατεσπευσμένως τὸν πρέσβυν του.

Ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος δὲν διατήρησεν ἄλλο ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐθιμοταξίας εἰμὴ τὸ περὶ εἰσαγωγῆς τῶν πρέσβων. Τῶς θαλαμηπόλους ἀντικατέστησαν οἱ ὑπισπιστῆται τῶν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων. Μόνον δὲ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ αὐτοκράτορες ἔχουσι τὸν τίτλον τοῦ Μεγαλειότητος. Ἴτινες ἐν Γαλλίᾳ προσφωνοῦνται καὶ μετὰ τὸ *Sire* (Sire). Ὁ πρίγκιψ παλατίνος τῆς Ἑς Κασσέλης, οἱ μεγάλοι δούκες καὶ τὰ μέλη τῶν βασιλικῶν οἰκογενειῶν ἔχουσι τὸν τῆς Βασιλικῆς Ἑψημότητος. Οἱ ἡγεμονουνοτες δούκες, οἱ πολίτῃς, ὁ τοπικὸς τῆς Ἑς Ὁμοβούργης τὸν τῆς Γαλινοτάτης Ἑψημότητος. Ὁ Πάππος τὸν τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ Πατριάρχης τὸν τοῦ Παραγιωτάτου, οἱ ὑπουργοὶ τὸν τοῦ Κυρίου Ἑπουργοῦ (ἐντὸς τοῦ κράτους), καὶ τὸν τοῦ Ἑξοχωτάτου (ἐκτὸς).

Ἄλλοτε ἐν Νορβηγίᾳ ἡ ἐθιμοταξία τῆς αὐλῆς ἐν τῇ ἀνηγορεύσει τοῦ βασιλέως ἦτο εἰς ἄκρον ἀλλόκοτος. Τὰ μέλη τοῦ Συνοβίου (ἐθνικῆς συνέλευσεως) ἐπρόκειτο νὰ ἐμφανισθῆ ὁ βασιλεὺς φέρων τὸ στέμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, τὸ ὅποιον κατεβῆ πρὸς δι' ἐνός λακτίσματος, ἔπειτα δὲ ἀνελημβάνον αὐτὸ καὶ ἐπέθετον πάλιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Ἡ σπουδαία αὕτη ἀστεύσις ἐσήμαινεν ὅτι μόνον τὸ ἔθνος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐθρονίσκῃ καὶ νὰ ἐκθρονίσκῃ τοὺς βασιλεῖς. Τὸν Ἰουλίον τοῦ 1830 κάποιος αὐτοχειροστόνης, στρατηγὸς Δουβούργος, ἠθέλησε νὰ ἀνορθώσῃ.

ἐν Παρισίῳ τὴν Νορβηγικὴν ταύτην ἀστεύτητα, ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούρῃ τοῦ Δημογεῖου. Ἐπλησίασε τῷ Λουδοβίκῳ Φιλίππῳ καὶ εἶπεν αὐτῷ δια φωνῆς Σπαρτάκου. «Σὲ ἀνηγορεύσκω βασιλεῖα! ἀλλ' ἐνθυμοῦ ὅτι δυνάμεθα καὶ νὰ σὲ ἐκθρονίσωμεν ὡς σὲ ἐκθρονίσωμεν. » Ἡ ἄχρησ αὕτη ἀστεύσις δὲν ἤρρεσεν εἰς οὐδένα, καὶ μετὰ μίαν ὥραν δὲν ἐσυλλογίζετο πλέον περὶ αὐτῆς ὁ νέος μονάρχης· δὲν εἰξεύρω ὅμως ἂν ἐσυλλογίσθη ἔπειτα !!!

Ἀλλ' ἂν ἀφήσωμεν τὴν ἐθιμοταξίαν τῆς αὐλῆς καὶ ἴδωμεν τὴν τῶν συναναστρωφῶν. Αὕτη λοιπὸν συνίσταται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἐνδυμασίαν, ἣτις ἐν πάσῃ περιστάσει πρέπει νὰ ἦναι σεμνοπρεπῆς καὶ κομψή. Καὶ ἡδυνάμην μὲν νὰ εἶπω τὼς πρέπει νὰ ἐνδυθῆς σήμερον διὰ τὴν ἑσπερινὴν σου ἐπίσκεψιν· ἀλλὰ πιθανόν ἐντὸς ἑξ μηνῶν, ἀκολουθῶν τὴν ὁδηγίαν, ἡ ἡδυνάμην νὰ σοὶ δώσω σήμερον, νὰ γείνης γελοῖος.

Πλούσιος καὶ σοφὸς τις ξένος παρηγγεῖλέ ποτε εἰς τινὰ ζωγράφον σειράν εἰκόνων τοῦ ἱματισμοῦ τῶν διαφόρων ἐθνῶν· ἀφ' οὗ δε ἔλαβε πλείστας ἐξ ὧν ὑπερευχαριστήθη, τῷ ἔφερον ὁ τεχνίτης καὶ μίαν περικιστώσαν ἄθροισμα μεθ' ὑποκάμισον μόνον, ἔχοντα ἐν τεμάχιον ἐριούχου ὑφ' ἑκάτερον βοσχιονα καὶ ψαλίδιον εἰς τὴν χεῖρα. Τί σημαίνει τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ σοφὸς, ἐπρόσμενος τὴν εἰκόνα τῆς Γαλλικῆς ἐνδυμασίας. Εἶν' ἐκεῖνη τὴν ὅποιαν ζητεῖτε ἀπεκριθὼ ὁ τεχνίτης· ἐπειδὴ οἱ Γάλλοι ἀλλάσσωσι καθεκάστην συρμόν, ἔδωκα εἰς τὸ σχέδιόν μου ἐριούχον καὶ ψαλίδιον, ἵνα κόπῃ καὶ ῥαπτῇ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ τὸ ἐνδυμᾶ του ὅποταν θελή. Ὁ ξένος εὗρεν ἀρκετὰ εὐστοχῶν τὴν ἀστεύτητα, ὥστε εἶδε χεῖρα καὶ ἠγόρασε τὴν εἰκόνα.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἄλλο καλλίτερον, ὅταν πρόκειται περὶ ἐπισκέψεως καθ' ἐθιμοταξίαν, ἢ τὸ συμβουλευέσθαι τὸν συρμόν τῆς ἡμέρας καὶ ἐκλέγειν ἐκ τῶν συνειθισμένων ἐνδυμασιῶν τὴν σεμνοπρεπεστέρην. Οἱ στρατιωτικοὶ δὲν δοκιμάζουσι κατὰ τοῦτο τὴν ἐλαχίστην δυσκολίαν· διότι δὲν ἔχουσι νὰ πράξωσιν ἄλλο ἢ νὰ φορέσωσι τὴν μεγάλην στολὴν των.

Ἐπάρχει ὡσαύτως ἡ ἐθιμοταξία τοῦ τρόπου συνισταμένη κυρίως εἰς τὴν σοβαρότητα ἢ δίδωμεν εἰς τὰς κινήσεις καὶ τὴν φωνὴν ἡμῶν. Ὁ γέλως καὶ αὐτὸ τὸ μειδίαμα δὲν εἶναι τῆς ἐθιμοταξίας, ἐὰν διακρίνονται πολὺ, καὶ ὅμως πρέπει νὰ ἔχωμεν χρῆσιν τὸ πρόσωπον.

Πρέπει νὰ τηρῶμεν ἀστυρῶς τοὺς κανόνας τῆς πρωτοκαθεδρίας, δηλαδὴ νὰ ἐκλεγώμεν τὴν θέσιν ἐκάστου κατὰ τὸν βαθμὸν, ὃν κατέχει, καὶ νὰ μὴ προπερῶμεν ποτέ τοῦ ἀνωτέρου. Λέ, πρέπει δὲ νὰ ἐρωτᾷ τὸ ὑψηλὸν ὑποκείμενον, τὸ ὅποιον ἐπισκέπτεσαι, οὐδὲ νὰ ὀμιλήσῃς πρὸς αὐτὸ πρὶν σοὶ τὸ ἐπιτρέψῃ ἀρχίζων αὐτὸς τὴν ὀμιλίαν. Καὶ εἰσροχόμενος ἀφ' οὗ χαριετήσης σεβασμῶς, μένετε ὄρθιος ἕως οὐ σὲ παρακαλέσωσι νὰ καθῆσθαι, κτλ. κτλ. Ἡ κατ' ἐθιμοταξίαν γινόμενη ἐπίσκεψις δὲν πρέπει νὰ διαρκέσῃ.

πλέον τῶν δέκα ἢ δεκαπέντε λεπτῶν, καὶ τοῦτο εἶναι μέγα εὐτύχημα· διότι εἶναι ἐπίσης ὀχληρὰ καὶ πρὸς τὸν ἐπισκεπτόμενον, καὶ πρὸς τὸν δεχόμενον αὐτήν.

Ὅ,τι ἐνίοτε καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι καλοὺς τρόπους εἶναι εἶδος ἐθιμοταξίας, ἥτις ἐπενοήθη ὡς κανὼν τῆς διαγωγῆς τῶν μὴ εὐμοιρούντων ἀγγιγίας. Ἀλλὰ τοὺς κανόνες τῆς ἐθιμοτυπίας ἠρμήνευσαν κακῶς οἱ ἄνθρωποι δι' οὗς ἐτέθησαν, καὶ ὑπέπεσαν εἰς ὑπερβολὴν πολλαπλασιαζόντες ἀδιακόπως καὶ ἄνευ ἀνάγκης φιλοφρονήσεις δυσφορήτους πρὸς τοὺς ποιούντας αὐτάς καὶ ἀνυποφόρους πρὸς ὅλους τοὺς ἄλλους.

ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

1. Ἡ ἐθιμοταξία ὑπάρχει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐν πάσαις ταῖς συναστροφαῖς, ἀλλ' εἰς δύοεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον διαφερούσας. Ἐναπόκειται λοιπὸν εἰς σέ νὰ παρατηρῆς τὰς δύοεις ταύτας, καὶ νὰ μεταχειρίζεσαι αὐτάς κατὰ τὸ δέον.

2. Εἰς πρώτην ἐπίσκεψιν εἶναι κάλλιον νὰ σφάλῃς πλεονάζων ἢ ἐλαττούμενος ἐν ἐθιμοταξίᾳ· διότι οὕτω θέλεις δυνῆθαι νὰ ἐξετάσῃς τὴν δόξιν, καὶ νὰ συμμορφωθῇς πρὸς τὴν συνήθειαν τοῦ οἴκου ἐν ἐπισκέπτειαι.

3. Ἡ ἐθιμοταξία δὲν εἶναι οὔτε ἡ δυστροφία οὔτε ἡ ψυχρότης, ἀλλ' ἡ διάκρισις.

4. Συνίσταται δὲ ὄχι μόνον εἰς τὴν κοσμιότητα τῆς ἐνθυμασίας, τὴν σοβαρότητα τῶν κινήσεων καὶ τὴν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ διάκρισιν, ἀλλὰ πρὸς τοὺς εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν ὅλων τῶν κανόνων τοῦ εὐγενοῦς τρόπου, τῆς εὐπρεπείας καὶ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς.

5. Ἀπόφυγε πρὸ πάντων τὴν ὑπερβολὴν τῶν γελοίων φιλοφρονήσεων, αἰτινες ἀλλοτε ἀπετέλουν τοὺς ὀνομαζομένους καλοὺς τρόπους.

Ἡ Τῶν Τροπῶν Εὐγένεια.

Ὁ Δουκλὸς λέγει ὅτι ἡ τοῦ τρόπου εὐγένεια εἶναι ἡ ἐκφρασις ἢ ἡ μίμησις τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν.

Ὁ δὲ Λαβριέρος φρονεῖ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς εὐγενείας εἶναι ἐπιμέλεια δι' ἧς προσπαθοῦμεν, ὡπως λόγῳ τε καὶ ἔργῳ παρέχωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εὐάρεστους τοῖς ἄλλοις, καὶ τοὺς ἐξυτοῖς. ὅπερ εἶναι ἀληθές.

Μοῖ φαίνεται ὅμως ὅτι ἡδυνάμεθα νὰ δώσωμεν ἀκριβέστερον τὸν ὄρισμόν τῆς εὐγενείας, καθὼς ἐγὼ τοῦλάχιστον τὴν ἐννοῶ, λέγοντες·

Ἡ τοῦ τρόπου εὐγένεια δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἡ χρηστότης καὶ ἡ ἠθικὴ πραγματοποιούμενα. Ἄνευ δὲ ἠθικῆς, χρηστότης, ἐπιεικειᾶς καὶ τινος εὐαισθησίας δὲν ὑπάρχει ἀληθὴς εὐγένεια τρόπου.

Πολλοὶ δ' ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ τοῦ τρόπου εὐγένεια δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἀπατηλὸν προσωπεῖον, ὡπερ χρώμεθα ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα κρυπώμεν τὰ πάθη ἡμῶν, καὶ ἐπιδοκῶμεν τὰς ἀρετὰς ὧν στερούμεθα· οὕτω δὲ πρακτικότες καθιστώμεν αὐτὴν ὑπόκρισιν καὶ προσωπεῖον. ἀλλὰ μὴ πιστεύετε αὐτοῖς καὶ ἐσθβέ-

βαιος ὅτι σοὶ ὁμιλοῦσι μεθ' ὅσης εὐλακρινείας ἢ στερουμένη οὐράς ἀλόπιξ. Ἡ τοῦ τρόπου εὐγένεια φίνεται λίαν δύσκολος τοῖς ἀνθρώποις τούτοις· διότι, ἵνα πράγματι ἀξιωθῶσι τῆς φήμης ἀνδρὸς εὐγενοῦς τοὺς τρόπους, πρέπει νὰ ἦναι τοιοῦτοι πάντοτε καὶ ἐν αὐτῷ τῷ οἰκογενειακῷ βίῳ, ὅπερ εἶναι ὀχληρὸν διὰ τὸν στερούμενον καλοκάγαθας.

Οἱ ἐγινώσκονται καὶ οἱ κακοὶ δὲν δύνανται νὰ ἔγωσι φίλους· τὸ αἰσθάνονται καὶ εἶναι δυστυχεῖς, διότι ἡ ἀπομόνωσις τῆς ψυχῆς εἶναι διὰ τὸν ἠθικὸν τοσοῦτον τρομερὸν, ὅσον ἡ ἀπομονωτικὴ φυλακὴ. Συναισθάνονται δὲ ὅτι πρέπει νὰ ὑποκρύπτωσι τὸν μισθὸν χαρακτῆρα ἐαυτῶν, θανατοῦνται τοὺς ἀγαπητοὺς καὶ ἐπαγωγούς τύπους τοῦ εὐγενοῦς τρόπου!

Ἄφες αὐτοὺς νὰ πράττωσιν οὕτω, ἐπὶ δὲ καὶ ἐνθάρρυνον αὐτοὺς ἂν δύνασαι νὰ πράττῃς τοῦτο. Κατ' ἀρχὰς μὲν θὰ γίνωσιν ὑποκριταί, ἀλλὰ ταχέως ἐφελκυσθέντες ὑπὸ τῶν τὰ ἀγαθὰ πραττόντων, εὐς συναναστρέφονται, θὰ γίνωσι καὶ αὐτοὶ ὁμοῦ ἀγαθοί.

Ἄν αἱ κακαὶ εἶναι κολλητικαὶ, οὐχ ἤττον εἶναι καὶ αἱ ἀρεταί, ἢ δὲ μετάδοσις τοῦ κακοῦ καὶ ἀγαθοῦ εἶναι τόσον βεβαία ἠθικῶς ὅσον καὶ σωματικῶς, ὅπερ ἐστὶν ἀληθὴς ἢ ἀπεδείξεν ἢ πείρα τῶν αἰώνων. Ὅθεν ἡ ἀρχαία ἐκείνη ὑποκριμαὶ ἢ λέγουσα, «Κἂν χῶλῳ παροικήσῃς ὑποσκάζεις μαθήσει», ἐστὶν αἰείποτε πλήρης ἀληθείας. Διότι τὸ παραδειγμα εἶναι ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπιβρόντην πολὺ μᾶλλον κολλητικὴν ἢ οἱ λογικώτατοι τῶν συλλογισμῶν. Ἡ ἰδιοτροπία δὲ αὕτη τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐκτείνεται τοσοῦτον ὅστε παρήγαγεν ἀποτελέσματα ὅντως ἀνεξήγητα, ἐξ ὧν ἀναφέρω ἕν. Ἐἶχον ποτὲ συμμαθητὴν τινα ἀξιότατον καὶ εὐφρέατον, ὅστις διὰ τῆς ἰατρικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος ἠξιώθη θέσεως ἐν τῷ νοσοκομείῳ τῶν φρενοβλαβῶν Χερσεντῶνος. Ὅτε δὲ μετὰ δύο ἔτη ὑπῆγον πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ, ἐσπευσέ νὰ μοι δείξῃ τὸ κατάστημα καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας. Ἀλλὰ καίτοι δεικνύμενος εἰς ἐμὲ λίαν φιλόφρων καὶ περιποιητικὸς, μοι ἐφάνη ἐκφράζειν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τὰς κινήσεις καὶ τὴν ὁμιλίαν του, παράδοξόν τι καὶ ἀσύνηθες, ὅπερ δὲν εἶχον ἰδεῖ πρότερον.

Ἐν ἔτος μετὰ τοῦτο εἶδον αὐτὸν ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν μου. — Ἐρχομαι, μοι εἶπεν, ὅπως σοὶ κάμω τὴν κρῶτην μου ἐπίσκεψιν. διότι πρὸ τριῶν ἡδὴ ἡμερῶν διαμένω εἰς Παρισίους. — Πῶς! ἐγκατέλιπες τὴν θέσιν σου; — Ναι, καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ κάμω· διότι ἄλλως ἤθελα παραφρονήσει. Ἠσθάνομαι ἤδη οἰοεὶ παραλογισμούς καὶ ἀλλοκότους ιδέας, αἰτινες εὐτυχῶς μ' ἐφόβησαν καὶ ἀφῆκα τὸ νοσοκομεῖον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ φόβος μου μ' ἐκάμνε νὰ γελῶ, μὴ γελάξῃς, προσέθηκε, φίλτατε, διότι ἡ παραφροσύνη, ὡς δύνασαι νὰ τὸ βεβαιωθῇς ἀπὸ ὅλους τοὺς προσηγηθέντας ἐμοῦ ἰατροὺς ἐν Χερσεντῶνι, εἶναι κολλητικὴ ἀσθένεια; καὶ οἱ πλείους ἐξ αὐτῶν ἐγκατέλιπον τὸ κατάστημα διὰ ταύτην μόνον τὴν αἰτίαν.

Εἶναι λοιπὸν ἀληθὴς ὅτι αἱ πνευματικαὶ ἀσθένειαι εἶναι κολλητικαί· καὶ ἐπειδὴ αἱ κακαὶ δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἐν εἶδος μωρίας, μὴ ἐκπλήττεσαι ἂν τσοῦται νεοί, πλήρεις καλῶν προτερημάτων καὶ ἀρετῆς, ἀπωλέσθωσαν οὕτω τοχεῖος ἐνεκα τῆς κακῆς συναστροφῆς.

Καὶ αἱ κακαὶ λοιπὸν ἔξεις, ἡ χερσοτότης καὶ ἡ ἀγνοσύνη εἶναι κολλητικαὶ ὡς αἱ κακαὶ. Ὅσοι κριτικὸν ὄθεν περὶ οὗ ἐλαττώμεν ἀνωτέρω, ἀλώθεις ὑπὸ τοῦ παροδείματος, θὰ καταπλήσῃ ταχέως νὰ γείνη ὄντως ὅ,τι ἠθέλησε νὰ προσποιηθῇ, οἰσθανόμενος τὴν ἐπιβρόντην τῶν ἀγαθῶν, ὅπως ἠσθάνθη τὴν τῶν κακῶν. Ἐκτός δὲ τούτου τὸ τοιοῦτον εἶναι ἡδὴ ἀρχὴ μεταβολῆς, ἥτις ἔχομεν αὐτὸν νὰ φέρῃ τὸ προσωπεῖον τοῦ εὐγενοῦς τρόπου· διότι τοῦτο δεικνύει ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν ὑπεροχὴν τούτου κατὰ τῆς σκαϊότητος. Ἰσχυριζέται ὅμως ὅτι ὅπερ λέγω ἐνταῦθα δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸν πονηρὸν ἄνθρωπον, τὸν προσποιούμενον τοὺς τρόπους κοσμίου ἀνδρὸς, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ ἐξαπατῆν.

Ἄλλ' ἴσως εἶπῃ τις ὅτι κατὰ τὸν συλλογισμόν μου δὲν εὐρίσκεται ἀγαθὸς ἄνθρωπος στερούμενος τρόπου εὐγενείας. Πρὸς τοῦτο δύναμαι ν' ἀποκριθῶ ἀφελῶς ὅτι οὕτω φρονῶ· ἀλλὰ πρέπει νὰ γείνη διάκρισις, καὶ δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν τὴν εὐγένειαν μετὰ τῆς πείρας αἰῆς συμπεριφορᾶς. Ἡ τοῦ τρόπου εὐγένεια εἶναι ἐξαιρέτως ἡ γλῶσσα τῆς καρδίας, καὶ πᾶς ὁ ἔχων καρ-

δίαν εἰξεύρει νὰ ὁμιλῇ τὴν γλῶσσαν ταύτην. Δύναται νὰ μὴ γωρήσῃ πῶς πρέπει νὰ φέρηται ἐν ταῖς συναστροφαῖς, ν' ἀγνοῖ τὰ προσήκοντα τῆς ἐκλεκτῆς κοινωνίας, ν' ἀνευχθῇ ἐπὶ τῆς ἐδρας του, νὰ κόπη τὸν ἄρτον του μετὰ τοὺς ἰδόντας, νὰ φαίνεται ἀδέξιος, δειλὸς καὶ ἀμυχανὼν, δὲν θὰ τὸν ἀκούσης ὅμως νὰ εἶπῃ ποτὲ λόγον δυνάμενον νὰ προσβάλλῃ ἢ νὰ λυπήσῃ τινά, ἀλλὰ θὰ εὐρῆς αὐτὸν πάντοτε ἔτοιμον νὰ ζητῇ τὰ ἀρέσκοντα ταῖς ἄλλοις, καλὸν δὲ καὶ περιποιητικὸν πρὸς πάντας, καὶ ἀφωσιωμένον πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ. Ἴδου ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς. Δὸς τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ ἀνατριφήν καὶ συμπεριφορὰν, καὶ ἔξεις ἀνδρα τέλειον.

Εἶναι ἀληθὴς ὅτι ἡ περὶ τὴν συμπεριφορὰν ἐμπειρία ἀπαιτεῖ τὴν τοῦ τρόπου εὐγένειαν. ἀλλὰ συνίσταται ἰδίως ἐκ τύπων μόνον, ὅπως κατὰ συνθήκην τεθέντων, κατ' ἀρχὰς μὲν πρὸς διατήρησιν τῆς τῶν βιβλίων ἀξιοπρεπείας, ἐπειτα δὲ καὶ πρὸς εὐκολωτέραν διαλεχὴν τῆς κοινωνίας, ὡς τὸ εἶπον ἡδὴ.

Ἡ τοῦ τρόπου εὐγένεια εἶναι παντὸς χρόνου καὶ τόκου, διότι βασίζεται ἐπὶ ἀμεταβλήτῳ βάσει, τευτέστιν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνου καρδίας. Εἶναι δὲ οὕτως εἶπειν τὸ θερμόμετρον παντὸς πολιτισμοῦ. Ἐνῷ οἱ τύποι τῆς συμπεριφορᾶς ποικίλουναι τὰ μέγιστα ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος καὶ ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα διότι προκύπτουσιν ἐκ συνθήκης.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Ἔπεται συνέχεια.)

ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΑΠΟΚΡΥΦΑ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ.

Ἐν τῇ ἐμίχλῃ.

Ἐσπέραν τινα νοεμβρίου, ἐσπέραν κυριακῆς, ὁ καλοκάγαθος καπετὰν Πάδδης Ὀχράνης, παρεκλήθη ἀπέναντι γιγαντιαίου ποτηρίου γρόγγυ (συχκερασμένου οἴνου πνεύματος) εἰς τὸ συνδιολεκτήριον τοῦ καπηλείου τῶν Παρασήμων τοῦ Στέρματος.

Περίπου πεντήκοντα καπηλεῖα τοῦ Λονδίνου φέρουσι τὸ ὄνομα τῶν Ποροσίων τοῦ γέμματος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν νομιζόμεν περιττὸν νὰ προσθεώμεν, ὅτι τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος καταστάματος οἱ τέσσαρες θυρίδες, κεκοσμημέναι δι' ἐρυθρῶν κατοπετασμάτων, καὶ ἡ θύρα αὐτοῦ ἐπικειμένη εἰς τροχίας ἀνοσθάνους πέντε βαθμίδων, βλέπουσιν εἰς τὴν Ὀδὸν τοῦ Ὑδάτος (Water Street) ἐν τῇ Συνοικίᾳ τοῦ Πόργου.

Ὁ δὲ καπετὰν Πάδδης Ὀχράνης ἦτο ἱρλανδὸς, ἐξ ποδῶν ἀναστάματος καὶ ἐξ δακτύλων διαμέτρου, φερῶν ἐπενδύτην κωνοῦν μὲ κομβία μέλανα, περισκελίδα ἐξ αἰγάργου, ἐμπεπορημένην ἐπὶ περικνημίδων χονδρῆς μεταξῆς, καὶ ἐμβάδας εὐρείας καὶ ἀμελανίστους.

Εἰς δὲ τὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ συνδιολεκτήριου

ἐκάθητο ἄνθρωπος τὸ τεσσαρακοστὸν περίπου ἄγων ἔτος, καλογάγαθος καὶ γαλήνιος τὴν ὄψιν, καὶ κόσμιος κατὰ τὸν ἱματισμόν, ἀλλ' οὐχὶ κομψοτρεπῆς, ὅπερ ἐδηλοῦ ὅτι δὲν ἔστειρετο.

Οἱ ἀκίνητοι καὶ διατεταμένοι ὀφθαλμοὶ του εἶχον τὸ βλέμμα προσηλωμένον, ὡς οἱ ἐσπερημένοι ὀράσεως ὀφθαλμοί. ἤρχετο κατὰ καιροὺς εἰς τὸ το καπηλεῖον ὅπου ἦτο γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Τύρρελος ὁ Τυφλός.

Ἡ κυρὰ Βουνέττα, βασίλισσα ἐνταῦθα, ἦς ὁ θρόνος φυσικῶ τῷ λόγῳ ἦν παρὰ τῷ λογισητρίῳ (1) ἤρχετο ἐκ διαλειμάτων ἵνα εἶπῃ χαρίεντα λόγον πρὸς τὸν καπετὰν Πάδδην Ὀχράνην, ὅστις, προφανέστατα, ἦν ἐκ τῶν φοιτητῶν τοῦ καταστήματος.

Παιδίσκη καπηλεῖου ἴστατο μετοξὺ τῶν δύο θυρῶν. Ἡ κόρη αὕτη ἤθελε πλουτίσει καθημένη ἀργῇ, εἰς τοὺς χρόνους ἐκείνους καθ' ὧς οἱ καλλιτέχναι ἠγεμόνες ὄντες, ἐπλήρονον βορυτίμως διὰ τὰ πρωτότυπα τῆς καλλιτεχνίας των. Ἦτο καλλονῆς θείας, τὸ δὲ μέτωπον αὐτῆς, τοῦ ὁποίου ἡ κατατομὴ ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην τὴν ἰδανικὴν γραμμὴν τῆς τῶν ἀρχαίων γραφίδος, ἐξέφραξεν οἰοεὶ στέφανον ζωτοβολούντα ἐκ ζωτῆρας μὲν ἀλλὰ γαλκνιαίας ἀξιοπρεπείας. Οἱ μακροὶ πλόκαμοι αὐτῆς, καθαρῶτατου μελανοῦ, ἐκ τοῦ περιφράγματος τυλλίου, ὅπερ ἐπέβηεν αὐτοῖς ἢ περιγναθῆς κεκυφάλου, κατέπιπτον μεγάλοι καὶ

(1) Τισιόχι.

έλικοειδείς επί των ημεγύμων ὤμων της. Τὸ ἀνάστημα αὐτῆς μεγαλοπρεπὲς συμμετρία, ὑπεξέβαινε χάριν ἐξαιρετον ἐν τῇ υπερηφάνῳ αὐτῆς ῥωμαλαιότητι, καὶ ἐπέτσανε τὴν θεοεικελον ἐντέλειαν τοῦ προσώπου της, ὡς ἡ γλαφυρά κρηπίς ἐπιδεικνύει τὴν ἀξίαν τοῦ ἀγάλματος.

Ὁ Ἰουδαϊκὸς τύπος ἐπικράτει εἰς τοὺς χαρακτήρας, καὶ ὁ χρῶς αὐτῆς δὲν ἦτο ὁ τῆς ἀγγλίδος.

Ἔμμενον ὄρθιος. Περιφρονούτα τὸ στήριγμα, ὅπερ περεῖχεν αὐτὴ ὁ τοίχος, δὲν ἐκλινε ποσῶς τὸ ὑπερηφανὸν ἀνάστημά της, τοῦ ὁποῖου αἱ ἀκίνητοι καττομαὶ ὠμοίαν κρυμμένοι. Οἱ μέλκες ὀφθαλμοὶ της, μεγάλοι τε καὶ ἀνοιχτοί, ἦσαν ἐσθεσμένοι ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ νυκτοβίτιδος. οὐδεμία κίνησις ἐφάνετο εἰς τοὺς μῦς τοῦ προσώπου της. Τὸ δὲ διάσταυρούμενον φῶς τῶν λύχνων κατέπιπτεν ἐπὶ τῆς ὀψεώς της, καὶ ἀπερρόφατο ὑπ' αὐτῆς ὡς ὑπὸ ἀστειδωτοῦ κρυστάλλου.

Ἐπ' αὐτῆς προσηλωτο ἀκατακρίτως ὁ ἄνευ βλέματος ὀρθολῶς τοῦ τυρλοῦ, ὅστις ἐν τοσοῦτο ἐγλυκάσινε βραδέως καὶ κατὰ μικρὰ ἀπορροφήματα ποτῆριον οἴνου ζαχχαρῖκου. Εἰς τὰ μετὰ τῶν ἀπορροφημάτων διαστήματα τὰ χεῖλη τοῦ ἐκινούντο, καὶ ἐφάνετο ἀκολουθῶν τὴν σειράν ἐνδομήχου συνομιλίας, συνήθους εἰς τοὺς ἐσπερημένους ὀράσειω ἀνθρώπους.

Ἐν τῇ κοινῇ αἰθυσῇ (the tap) περὶ τοῦ εἰκονι ἀνθρώπου, ὡς ἡ ἑκαστος ἐνδομῆκα πρῶταίως τῇ τῶν πορθμῶν (waterman) τοῦ Ταμῆσεως, ἀρτίως ἐλθόντες συλέπινον ὄρθιοι τὸ μικρὸν ποτῆριον ἀκράτου ζινέθρας.

Σωτάννα, μῆτα μου! Εἶπεν ὁ καπετὰν Πάδδης Ὁχράνης, ἀνακτάτωτέ μου ἔξ πενδῶν (pence) γινέθρα, μὲ κρῦο νερό, χωρὶς ζάχαρι... Νὰ μοῦ βάλῃς καὶ μιὰ σταλιά λεμόνι, Σωτάννα!

Ἡ ὠραία κόρη εἰς ἠν ἀπετείνετο τὸ κέλευσμα τοῦτο δὲν τὸν ἤκουσε ποσῶς καὶ δὲν ἐκινήθη. Νὰ μὲ πάρ' ὁ διάβολος ἂν θὰ μ' ἀκούσῃ, εἶπε μουρμουρίζων ὁ καπετάνιος.— Ὁ ἀνγκασθὼ νὰ φωνάζω τὴν κυρὰ Βουρνέττα... Κυρὰ Βουρνέττα!

Ἡ ὑπερτάτη δέσπεινα τοῦ καπηλείου τῶν Παρασημῶν τοῦ σέβιματος εἰσῆλθε μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐλαφρῶ βήματι. Ἡ το δὲ τὴν ἄψιν ἐρυθροτάτη, κοντὴ τὸ ἀνάστημα, καὶ ἐπύρει κἀλυμα, τοῦ ὁποῖου τὸ ἐκ τριχάπτου (dentelle) ὀπίσθιον ἦτο τοῦλάχιστον δῶο ἀγγλικῶν ποδῶν τὸ μήκος.

— Νὰ μὲ κάψῃ ὁ Θεὸς, κυρὰ Βουρνέττα, ἐπνελέν ὁ καπετάνιος, ἂν δὲν ἐφώμαζα πρῶτα τὴν Σούκη... (ἡ) ἀλλὰ ἡ ἐμπροσθηφυλικὴ ἢ ἐτρηθῆσε ἕνα κινῶν στ' αὐτῆς, νὰ πάρ' ὁ διάβολος ἢ κινούστε περισσότερον ἀπὸ ἕνα κούτσουρι.

— Σούκη! ἐφώμαζεν ἡ κυρὰ Βουρνέττα, ὅξεία τῇ φωνῇ, καὶ ἀνεπίσθητος τρόμος ἐτάραξε τὸ βλέφρον τοῦ τυρλοῦ, ἀλλ' ἡ νεῖς δὲν ἐκινήθη.

— Δὲς γὰρ τὸ θεὸ, κυρὰ Βουρνέττα, εἶπεν ὁ καπετάνιος, γυνηματίζω μ' ἕνα σελίνι διὰ ἔξῃ πένες,

ναὶ μὰ ὄλους τοὺς δίκβίλους! ὅτι δὲν ἤθελε καταδεχθῆναι δῶση ἀπόκρισιν εἰς τὸν λόρδον δῆμαρχον τὸν ἴδιον!

Ἐνῷ ὁ καπετάνιος ὠμίλει οὕτως, ἡ κυρὰ Βουρνέττα ἐρρίφθη πρὸς τὴν Σωσάνναν καὶ τὴν ἔσεισε δυνατὰ ἀπὸ τὸν βραχίονα. Μωρὴ ἀκαμάτρα! μωρὴ! εἶπε μετὰ θυμοῦ.

Ἡ ὠραία κόρη ὠπισθηδρόμησεν ἐν βῆμα καὶ ἔγεινε κατακκόκινος. Βασίλισσα ἤθελε φθονῆσαι τὸ αὐτόματον κίνημα μὲ τὸ ὁποῖον ἀπεκρίθη εἰς τὴν κτηνώδη προσβολὴν τῆς δεσποίνης της. Ἦτο κίνημα ὑψηλοφροσύνης τοσοῦτον αἰφνιδίας, ἄξιοπριπίας τοσοῦτον φυσικῆς, ὅστε ἡ κάπηλος ἔμεινε χασκουρα καὶ μὴ δυναμένη ν' ἀρθρώτῃ λέξιν περιπλέον.

Ὁ τυρλὸς τὴν στιγμὴν ταύτην ἐμεδίασε καὶ ἐτροψε τὰς χεῖράς του, ὡτανεὶ χαροπῆ τὴς ιδέας διήλθεν αἴφνης τὸν νοῦν του ἀλλ' ἡ Σωτάννα ἐκνελάβε ταχέως, τὴν μελαγχολικῆς ἀδιαφορίας θέσιν της, ἡ λάμψις τῶν ὠραίων μελάνων ὀρθολῶν της ἐπέσθη, ἡ δὲ κυρὰ Βουρνέττα ἀνέλαβε τὸ θάρρος της.

— Δόσε κοίτῃ σὲ μιὰ κακομοιρασμένη, εἶπεν αὐτῇ, δέξου σὸ σπῆτί σου, μιὰ ζητιάνη ὀλόφρανη! καὶ διὰ νὰ σε εὐχαριστήσῃ θὰ χαλάτῃ τὸ κατὰ τῆμα σου, ὃ ἀηδιᾶτῃ τὰς μουστεριδὲς σου!...

— Κυρὰ Βουρνέττα, νὰ πάρ' ὁ διάβολος κι' ἂν εἶχα σκοπὸν νὰ πρῶξηνται ὄλιν αὐτὸν τὸν σκατά' ἀφῆς ἐκεῖ τὸ πτωχὸ τὸ κορίτσι, γὰρ τὸ θεὸ, καὶ δὲς μου τὴν γρόγο μου.

Ἡ κάπηλος ὑπέκυψε μὲν, ἀλλὰ βραδέως φέρουσα τὸ παρὰ τὸ σῆνθες ἀπότομον ὕφος τοῦ καπετάνιου, ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ, καὶ κατὰ τὸν τρόπον τῶν χυδαίων γυναικῶν πᾶσης χώρας, προτήγγισε τὸν συνεσφιγμένον γρόνον της εἰς τοὺς ῥόθους τῆς Σωσάννης.

Ἡ ὠραία κόρη ὑπεμεδίσσε περιφρονητικῶς, ὃ δὲ τυρλὸς κατέπεδι ἐνὸς ἀπορροφήματος τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ζαχχαρῖκου οἴνου.

— Δὲν ἤθελα δῶσει τὴν βραχιδύμ μου διὰ ἐκτὸν λίρκα, ἐμουρμουρίζτε... Πέντε ὠραὶ ἐσήμικαν εἰς τὸ ὠρολόγιον τοῦ καπηλείου, καὶ οἱ πίνοντες ἐν τῇ αἰθυσῇ ἐκινήθησαν μουρμουρίζοντες καὶ εἰς ἔξ αὐτῶν, ἠρακλείου ἀναστήματος, ἐπρόσχε τὴν κεφαλὴν μέλαις τῆς θύρας τοῦ συνδιαλεκτηρίου.

Ὁ καπετάνιος ἠμέσθῃ αἰφνιδίας. Αἰ! καλὰ Τουρνοβούλλα, αἰ καλὰ! χαμένε! ἐμουρμουρίζτε κομμοδῶν τὸν στενὸν κυκνοῦν ἐπεन्दύτην του. Σωτάννα! Δὲν θὰ μ' ἀκούσῃ νὰ δῆτε! Κυρὰ Βουρνέττα... Ὁ ἐπιστορέψω ἀπόψε, κοκόνα μου, εἰ δὲ μὴ νὰ μὲ πάρ' ὁ διάβολος! Εὐόματε τὸν γρόγο μου σὲ πικραλῶ... Σούρη, ζινέθρα, ἔξ πενδῶ, κυρὰ μου, ἀνακατωμένη με κρῦο νερό χωρὶς ζάχαρι, καὶ λίγο λεμόνι.

Ὁ καπετάνιος ἐπῆρε τὴν βρακτηρίαν του καὶ κατέθη τὰς βραβίδας τοῦ καπηλείου. Οἱ δὲ πρῆμεις

(1) Ἰσοκοριστικὸν τῆς Σωσάννης.

εἶχον προηγηθῆ αὐτοῦ, διευθυνόμενοι ὡς καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν κατωτέραν ὁδὸν τοῦ Ταμῆσεως (Lower Thames Street) τὴν μόνην μεγάλην ὁδὸν ἧτις ἐχώριζεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Οἱ δὲ ναῦται προῦχώρουσαν κατὰ μικρὰς συνοδείας ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων ἀνθρώπων, προσποιούμενοι τὸν μεθυσμένον καὶ ἄδοντες μεγαλοφώνως. ὃ δὲ Πάδδης ἠκολούθει αὐτοὺς εἰς ἀπόστασιν εἰκοσι βημάτων.

Διαβαίνων ἐμπροσθεν τῆς πύλης τοῦ τελωνείου, ὅπου δῶο ἢ τρεῖς τελῶναὶ ὠμιγιάζοντο (prenaient le brouillard) καπνίζοντες σιγάρα λαθρεμπορικὰ, ὁ Πάδδης ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸν πῖλόν του.

— Χαρούμενα σκυλιὰ, Κύριε Βίττερν, εἶπε δεικνύων τοὺς ναῦτας.

— Εὐθύμοι διάβολοι, Κύριε Ὁχράνη, ἀπεκρίθη ὁ τελῶνης.

— Διαβολομένη καταχνιὰ, ἐπρόσθεσε ὁ Πάδδης.

— Καταχνιὰ τοῦ διαβόλου Κύριε!

Ὁ Πάδδης ἐπρόσθεσε τοὺς ναῦτας του εἰς διόδον τινὰ ἐρημον, ἄγουσαν εἰς τὸν Τάμεσιν, εἰς τὸ ἄκρον τῆς Ρυτοφλάνης (Rotoph-Lane). Προῦχώρουσαν διὰ τῆς διόδου ταύτης ἐν βαθυτάτῃ σιωπῇ, καὶ ἐφθασαν εἰς ἀθλίαν τινὰ κλίμακα, καὶ ἄχρηστον ἕνεκα τῆς γειτνιασεως αὐτῆς μετὰ τῆς κλίμακος τοῦ τελωνείου (Custom-House-Stairs). Ὁ καπετάνιος περιέτρεψε βλέμμα ὀξυ καὶ οὐδὲν εἶδεν ὑποπτον, ὡς φκίνεται, διότι ἔνευσε καὶ οὐναῖνα ἤρχισαν νὰ καταβαίνωσαν ἀνευ θορύβου τὰς βαθμίδας.

— Ποιοὶ θὰ φορέσουν τὰ ταμπᾶρα ἀπόψε; ἠρώτησεν ὁ Πάδδης, καὶ δύο ἀνθρωποὶ ἐπαρουσιάσθησαν.

— Ὁ Σώνης καὶ ὁ Πατρίκης, ἐπανελάθεν ὁ καπετάνιος. Ἔχετε τὰ μάτια σας ἀνοιχτά, τσαχκινάκια μου... ἐμεῖς στὴ βάρκα.

Ὁ Σώνης καὶ ὁ Πατρίκης ἔμειναν ὑπεράνω τῶν βαθμίδων, ἐξετύλιξαν τοὺς βαρεῖς ἀστυνομικοὺς μανδύας των, τοὺς ὁποίους ἔφερον ὑπὸ μάλην, περιετυλίχθησαν δι' αὐτῶν, καὶ ἐπλαγίσαν ἀκίνητοι ἐπὶ τοῦ ἰδάφους. Οἱ δὲ ἐπίλοιποι ναῦται καὶ ὁ καπετὰν Πάδδης Ὁχράνης διεισορέαθησαν εἰς τρία ἀκάτια τροπιδωτὰ, μέλαινα, στενά καὶ ὀξυπρωρα, τῶν ὁποῖων τὰ πλευρὰ ὀλίγον ἐξεῖχον ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

— Βάλτε τὰ κοκιά σας! εἶπε σιγανὰ ὁ Πάδδης, ὁ κυβερνῶν τὸ ἀκάτιον τῆς ναυαρχίδος.— Τραβάτε. Αἱ τρεῖς λέμβοι ἀπεμακρόνησαν πιωπηλῶς ἀπὸ τῆς ὄχθης περιελαύνουσαι καὶ ἐξερχόμεναι μετὰ μεγάλης δυσκολίας διὰ μέσου πλοίων παντός εἶδους, ἄτινα προκαφάττουσι τὸν Τάμεσιν ἐκπέρωθεν. Καὶ ὅτε μὲν διεισέδιον ὑποκάτωθεν τῆς γιγαντιαίας πύρας μεγάλου ἐμπορικοῦ πλοίου, ὃτε δὲ παρέπλεον ἀτμόπλοιν ἐσθεσμένον καὶ ἐρημον, ὃτε δὲ πάλιν περιέπλεον τὰς κόπας των εἰς δίκτυον κάλων καὶ πρυνησίων, ἄτινα περιεκύκλουν αὐτοὺς πανταχῶθεν.

Ὁμίγη πυκνὴ, σχεδὸν ψηλαφητῆ, καὶ ἀναμεμιγμένη μὲ τὸν βαρὺν καπνὸν τῶν γαιανθράκων, ἐκάλυπτε τὸν ποταμὸν ὡς παμεγέθης ὄβρη. Μόλις δὲ ἐφάνετο τῆδε κἀκεῖσε ἀπομακρυσμένα

πυρὰ, ἐρυθροῦρα ἕνεκα τῆς προερχομένης ἐκ τῆς ὀμίχλης συνθλάσεως, καὶ σχεδὸν ὅλα τὰ φῶτα τῶν ἠγυροβωλημένων πλοίων ἦσαν ἐσθεσμένα· οὐδεὶς δὲ ἐφάνετο ἐπὶ τῶν φορταγωγῶν λέμβων, καὶ οὐδεὶς ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων πλοίων. Ἐκ διαλειματῶν μόνον ἐφάνετο φανὸς λησιμονηθεῖς, ὅστις ἐτελείωνε, μεταβάλλων εἰς ἄνθρακα τὴν θρυαλλίδα του, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀποκοιμηθέντος φύλακος.

Ἦτο ἐσπέρα κυριακῆς, καὶ οἱ ἀνθρωποὶ ἀνεπαύοντο. Περαιτέρω εὐρίσκοντο πλοῖα ἐγκαταλελειμένα καὶ φυλαττόμενα ὑπὸ ὑπνοβαρῶν ἀνθρώπων. Ἡ δὲ Σουθῶρκη (Southwark) καὶ τὸ Ἄστυ εἶδεικνουν τὰ ἀμαυρὰ φῶτά των καὶ τὰ ἐρυθρὰ παράθυρα τῶν καπηλείων των, ὅθεν ἐξήρχοντο κατὰ καιροῦς τὰ κακὸφωνα ἄσματα τῆς ἐλεεινῆς μέθης τοῦ λαοῦ τοῦ Λονδίνου. Τὰ τρία ἀκάτια τοῦ ἀρχιναύαρχου Πάδδης Ὁχράνης εἶχον φθάσει ἐπὶ τέλους εἰς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἤρχισαν ν' ἀναβαίνωσιν αὐτόν.

— Πρᾶτος καιρός! Τόμη, παιδί μου, μὰ τὸν ἀναθεματισμένον, εἶπεν ὁ καπετάνιος διαβαίνων ὑποκάτωθεν μιᾶς τῶν ἀψίδων τῆς Νέας Γεφύρας τοῦ Λονδίνου (New-London-Bridge).

— Πρᾶτος καιρός! καπετάνιε, ἀπεκρίθη ὁ ῥωμαλαῖος Θεώμας Τουρνοβούλλης, ἀλλὰ τὰ νερὰ ὑψώθησαν πολὺ.

— Καὶ θὰ πάρῃ ὁ ἀέρας ὅταν χαμηλώσουν ἐπρόσθεσε εἰς ἕκ τῶν κωπηλατῶν, τοῦ ὁποῖου ἡ ὑπερμετρος εὐσάρκεια κατέχευε σχεδὸν ὅλον τὸ πλάτος τοῦ πλοίου—καὶ πρέπει νὰ κάμωμεν γρήγορα, διότι ἡ καταχνιὰ δὲν θὰ βαστάξῃ πολὺ.

— Ἐμπρός, ἐμπρός, Κονδρον Σάρδη, εἶπεν ἕνα λωλοπαίδον πρωήμας μυηθὲν εἰς τὴν τέχνην, καὶ φέρον τὸ ὠραῖον ὄνομα Σαλιαγκας.

— Ὅπως καὶ ἂν εἴη, πρέπει νὰ φέρωμεν νεὰ εἰς τὴν ἐντιμότητῃ του, ἡ σακούλας μας εἶναι ἄδειαι, καὶ ὅλα τὰ πάντα εἶναι ἀκριβὰ, καθὼς λέγει ὁ Μάστορ Βωβ-λαντέρας...

— Σιωπὴ κλεφτοκούταβον! σιωπὴ ἀγαπητό μου παιδί! εἶπε πατρικῶς ὁ καπετάνιος Ὅσο λίγα λέμε γὰρ τὴν ἐντιμότητῃ του τόσο καλλίτερα... Ἀλλὰ τί διάβολο ἔγεινεν ὁ ἀχρεῖος ἐκεῖνος, ὁ κρεμάλας, τὸ χουσόμου τὸ παιδί ὁ Βωβ-λαντέρας.

— Παντρέυθικε, ἀπεκρίθη ὁ Σάρλης, παντρεύθηκε στὸν Ἁγι-Γίλην (Saint Giles) (1), μ' ἕνα κουμάσι ἔξ ποδάριε τὸ ἀνάστημα χωρὶς τῆς σιολας τῶν παπουτσιῶν. Τὸν χάσαμε πιὰ! Ἄ! μαθές! ἀνεβόησεν ὁ Σαλιαγκάκης. Ὁ Μάστορ-Βώθης εἶναι πῶ φῖνος ἀπὸ μᾶς. Δουλεύει γὰρ λογαριασμό του· τὴν κυριακῇ τὸ βράδυ πηγαίνει σταῖς ἐκκλησιαεῖς, σὰν καλὸς χριστιανὸς, κ' ἐκεῖ καταλαβαίνει, βρῖσκει καλὴ δουλειά!

— Σώπα σοῦ λέγω, φονιά γέννημα! σώπα, χαδεμένο μου! εἶπεν ὁ Πάδδης· νὰ φθάσα μ' ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ γεφύρι τῶν Μευρικαλογῆρων (Blackfriars), ὅπου οἱ χωροφύβκες φυτρώνουν σὰν βεπάνια Σάρλη θὰ χτυπήσῃς, χονδροχῆναρε!... Σία! Σία!

(1) Ὁ Φασούλας τοῦ Λονδίνου.

Ὁ Σάρλης ὑπήκουσε, καὶ ἡ λέμβος ἐξῆλθε τῆς πυκνῆς σκιάς, ἥτις ἐπεκράτει ὑπὸ τὴν ἀψίδα, καὶ αἱ δύο ὄχθαι ἐφάνησαν ἐκ νέου.

— Ὡ! Ὡ! ἀνεβόησεν ὁ Θωμᾶς Τουρνοβούλης· τρία φώσια! ἡ δουλειὰ εἶναι τελειωμένη, καὶ δὲν θὰ μᾶς ἐρθουν πολλαὶς ἢ τρεῖς βάρκαις.

— Τὰ φῶτα, περὶ ὧν ὠμίλησεν ὁ Θωμᾶς, διεκρίνοντο καθαρὰ διὰ τῆς ὀμίλης· ἐν ἐξ αὐτῶν ἐλαμπε διὰ μέσου τῆς Γεφύρας τῶν Ἀσπροκαλογήρων (Whitefriars), τὸ δὲ δευτερον ἐφάνητο ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ ὑπὸ τοὺς Κήπους τοῦ Ναοῦ (Temple-Gardens), καὶ τέλος τὸ τρίτον ἦτο εἰς τὴν Σουθβάρκην πρὸς ἀρισερὰν τῶν βαθμίδων τοῦ Παλαιοῦ Νεωρίου τῶν Τριήρων (Old-Barge-House). Ἐρρίπτον δὲ καὶ τὰ τρία ζωροτάτα ἀκτῖνας πρασίνου χρώματος· καὶ ὅμως ἐν τῷ μίσῳ φῶτων παντὸς εἶδους, ἅτινα ἐλαμπον εἰς τὸ ὑπαίθριον ἢ ἐντὸς τῶν θυρίδων τὰ τρία ταῦτα φῶτα ἔμεινον ἀπαράτηρα.

— Πρέπει νὰ χωρισθῶμεν, εἶπεν ὁ καπετάνιος, ἐγὼ πηγαίνω εἰς τὸν γεροδιάβολον τὸν Γρούφη, τὸν καλλίτερον ἀπὸ τοὺς φίλους μου, καὶ εἰς τὸ ἀναθεματισμένον ξενοδοχεῖόν του, ποῦ νομαζέται τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, ὅπου θεὸς χωρέσει τὸν !... ἐσὺ Γίββη πήγαινε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ἀσπροκαλογήρων, κ' ἐσὺ Μηγαλάκι εἰς τὴν Σουθβάρκην εἰς εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Κατσοδέτας, καὶ φερθῆτε κακορίζικοι σὰν καλοὶ χριστιανοί.

Συνεπεία τῆς διαταγῆς ταύτης, μία ἐκ τῶν λέμβων διευθύνθη πρὸς τὴν Σουθβάρκην, ἡ δὲ δευτέρα διασχίζουσα τὸ ρεῦμα τῆς Ταμέσεως κατ' ἐναντίαν διέθυσιν ἐφθασεν εἰς τὸ Ἄστου, καὶ ἡ τοῦ Καπετάνιου ἐξηκολούθησε ν' ἀναβαίνει τὸν ποταμόν.

— Δὲν ἔχομεν σήμερον κίτρινο φανάρι! εἶπεν ὁ Τουρνοβούλης, σὲ μιὰν ἐποχὴν ποῦ οἱ ἄνθρωποι τῆς Στερεᾶς ἐρχονται σ' ἐμᾶς τοὺς νησιώταις κοπάδια κοπάδια, νὰ μοῦ τρυπήσουν τὴν μύτη ἂν δὲν ᾔναι καλὸ σιμάδι.

— Δὲν ἀγαπῶ νὰ βλέπω τὸ κίτρινο φανάρι... εἶπεν ὁ Παῖδης, μὲ φαίνεται πάντοτε πὼς ἀκούω τὴν ὑσερῆ φωνὴν τοῦ κακομοίρη ποῦ ξεπαστρεύουν... ναὶ εἶν' ἀδυναμίᾳ μου αὐτό... μὰ ὅταν δῶ τὸ κίτρινο τὸ φανάρι ἀντὶς ζινέθρας πίνω μπράντι γιὰ νὰ κάνω κέφι... Γελᾷς Θωμᾶ ἄσπλαχνο σκυλί· μὰ σοῦ λέγω ὅτι μὲ κοστιζεῖ ἓνα σελίνι περισσότερο, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι παιγνίδι.

— Ἐνας σκοτωμένος παραπάνω, ἓνας σκοτωμένος παρακάτω, εἶπεν ὁ Τουρνοβούλης μετ' ἀδιαφορίας, δὲν κάνει διαφορά.

— Μικρὰ πράγματα, ἐπρόσθεσε γελῶν ὁ Σαλιαγκάκης.

— Ἐπειτα δὰ, ἐπανελάθεν ὁ Χονδρὸς Σάρλης, ὁ καθένας γυρεύει τὸ ψωμί του, καπετάνιε. Ἄν οἱ ξενοδόχοι δὲν ἔκαμνον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὴν τέχνην τῶν φονιάδων, τί ἤθελε νὰ κάνῃ ὁ Δεσπότης καὶ ἡ συντροφία, οἱ καλοὶ συντρόφοι μας τῆς Ἀναστάσεως!

— Ἐμένα μ' ἀρέσκει τὸ κίτρινο τὸ φανάρι, εἶπε συμπερασματικῶς ὁ Σαλιαγκάκης.

— Σὲ ἡλικία τόσο τρυφερῆ, ἐμουρμούρισε ὁ Παῖδης, αὐτὸ τὸ παιδάκι, ἔγεινε τὸ πῶ φαρμακερὸ φεῖδι ποῦ γνωρίζω... Πρόσεχε! πρόσεχε! Σάρλη.

Ἡ λέμβος ἥτις ἤδη ἔπλεε μόνη ἀφείσα τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ, ἤρχετο νὰ ἐμπλεχθῆ εἰς τὸν λαβύρινθον πῶς φορταγωγῶν καὶ λέμβων, πῶν ἀτυποπλῶν μεγάλων καὶ μικρῶν, καὶ τῶν ψυχαγωγικῶν (pleasure boat) παντὸς εἶδους ἅτινα παραφράττουσι τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ. Ὁ Σάρλης ἐκωπηλάτει ἐπιδεξίως, ὁ Τουρνοβούλης ἐδράζε τὸν οἶακα καὶ ἡ λέμβος ἐφθασεν ἀνεμποδίστως ὑπὸ τοὺς Κήπους τοῦ Ναοῦ.

Τὸ μέρος ὅπου ἐστάθη παρεῖχεν εἶδος ὄρου προφυλαττομένου ὑπὸ τῆς προεκβολῆς ὑψηλῆς τιος οἰκίας, ὀκοδομημένης μέρος μὲν ἐπὶ ποσσάλων, μέρος δὲ ἐπὶ τῆς ἑτρας· αὐτὴ δὲ ἦτο ἡ ἐπιδεικνυμένη τὸν πράσινον φαῖνόν.

— Who's there; (ποῖός εἰν' αὐτοῦ;) ἐπρέφερε προσεκτῆ τις φωνή.

— Σύντροφος, παιδί μου, σύντροφος! τιμώτατε καὶ ἀξιοσέβαστε Γρούφη, ἀπεκρίθη ὁ καπετάνιος· νὰ μὲ κολάσῃ ὁ θεὸς χωρὶς ἔλεος, ἂν δὲν ἔχω εὐχαρίστησιν νὰ σοῦ πῶ τὴν καλύτερα. Πῶς εἶναι παρακαλῶ ἡ τιμημένη συντροφισσά σου;

— Καλὰ Γρούφη, σκυλί ἄπιστο! ἐμουρμούρισε θυμωδῶς, ἄμποτες καὶ οὐ καμμίαν ὠραίαν καταχλιασμένην νύκταν σὰν αὐτὴν νὰ γλυστρήσῃς μὲς τὴν τρύπαν τῆς φούρκας. Ἄλλ' ἀναθεματίζων παρῆλκε ταχέως, καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἔλυσαν τὸν φάκελλον καὶ τὸν ἐρρίψαν εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ἀκατίου τὸ δὲ σχοινίον ἀνεσύρθη πάλιν.

— Αὐτὸ μυρίζει μόσχον, εἶπεν ὁ Θωμᾶς πρέπει βέβαια νὰ ᾔναι τὸ δισάκκιον κανενὸς Κυρίου... Σάρλη δέσε τὸ σχοινὶ στὴν τάπαν πρὶν γεμίσῃ τὸ ἄμπάρι, ἢ τάπαν παίζει σὰν διαργυρῆ Θωμᾶ, μὰ δὲν ἐπιθυμοῦσα νὰ πάρω μπάνιο ἀπόψε εἶπεν ὁ πελώριος κωπηλάτης.

Δεύτερος φάκελλος κατέβη περιδινόμενος μέχρις ὀργυιάς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, καὶ ὑπέστη τὴν αὐτὴν τύχην ὡς καὶ τὸ πρότερον, τὸ δὲ σχοινίον ἀνεσύρθη διὰ νὰ καταβῆ πάλιν, τιοιουτοτρόπως δὲ πέντε φάκελλοι ἐρρίφθησαν εἰς τὴν λέμβον.

— Good night! (καλὴ νύκτα!) εἶπε τότε τραχεῖα φωνὴ ἐξ ὕψους. Τὸ δὲ σχοινίον ἔγεινε ἀφαντον καὶ ὁ καταβράκτης ἐκλείσθη πάλιν.

— Τράβα Σάρλη, χοντροχῆνα μου, ἐπρόσταξεν ὁ Καπετάνιος· ἡ καταχνιά φαίνεται ὅτι ἔχει σκοπὸν νὰ φύγῃ... Καλὴ νύκτα! Γρούφη, παλαιοβρωκόλακα, νυχτοχασάπη, κακορίζικε φονεά... Νὰ τὸ καίει τῶν Ἀσπροκαλογήρων. Ἐώρα καλὴ!

Ἐώρα! πολλὰ τὰ ἔτη! ἐξ μπάλαις καπετάνιε.

— Πάγει καλὰ, τραβάτε τσαχπινάκια μου...

Βλέπω τὴν βάρκα τοῦ ἀγρείου τοῦ Μηγαλάκη, τοῦ καλοῦ συντρόφουμας... Ὡρα καλὴ!

— Πολλὰ τὰ ἔτη! Δῖω πακετάκια, κοπετάνιε.

— Δῖω πακετάκια, ἐπανελάθεν ὁ Παῖδης μὲ ὕφος δυσπρεσημένον.

— Αἱ τρεῖς λέμβοι ἤρχισαν νὰ καταβαίνοι τὸν ποταμόν, ἡ δὲ παλιρροία ἐξηκολούθει βυθητικῆ, καὶ προχωροῦντες δριμύως, εὐρέθησαν μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τὰς μεγαλυπρεπεῖς ἀψίδας τῆς Γεφύρας τοῦ Ναοῦ. Ἡ ὀμίγη εἶχεν ἐραιωθῆ ἕνεκα τοῦ δυνατοῦ ἀνέμου, ὅστις ἤρχισε νὰ πνέῃ μὲ τὴν ἀμπωτιν, καὶ ἤδη ἐφαίνετο παντοχόθεν ὑψύμενον δάσος ἰσίων ὑψηλῶν καὶ λιγνῶν, κεκλιμένων πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ, δεδεμένων διὰ μυρίων λιγνῶν σχοινίων· τὸ δὲ ὕδωρ ἤρχισε ν' ἀντανακλᾷ ἀμυδρῶς τὰ μακρόθεν φαινόμενα φῶτα τοῦ φωταερίου (gas).

— Ἡ δουλειὰ μὲς μπερδεύεται, εἶπεν ὁ Τουρνοβούλης, μᾶς φωτίζου καθερὰ τὰ φανάρια τοῦ Γεφυρίου, θὰ μᾶς βλέπειν πιά.

— Τράβα, Χονδρὸς Σάρλη, ἀόχμησάκια, ἐπρόσταξεν ὁ καπετάνιος· ἄκερῃ μιὰ κωπιά, καὶ θὰ κρυφθοῦμε ὅπισ' ἀπ' αὐτὰ τὰ τρικάρτα τῆς Κομπανίας... ἂν θέλῃ ὁ θεὸς θὰ φθάσωμεν μὲ καλὸ κατευθύνον, εἰδεμτ...

Ὁ Παῖδης διεκίπη, καὶ γενάζων βραγχωδῶς προσέθηκε, τὸ νερὸ πρέπει νὰ ᾔναι πολὺ κρύο ἀπόψε γιὰ μπάνιο, φίλοι μου.

Ἡ λέμβος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ, ὅπου τὸ σκοτὸς διελύετο, διὰ νὰ κρυφθῇ ὑπὸ τὴν σκίαν τοῦ τρικατάρτου, καὶ ὁ Σάρλης ἐπαυσε τοῦ νὰ κωπηλατῆ. Ἀπείχον ἐτι ἑκατὸν περίπου ὀργυιάς ἀπὸ τὰς βαθμίδας ὅθεν εἶχαν ἐκπλεύσει· αἱ δὲ ἄλλαι δύο φθάσασαι καὶ αὐταὶ ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμα τῆς πρώτης καὶ ἐστάθησαν ὅλοι ὁμοῦ.

— Μισούριζε, Σαλιαγκάκι, κακόγατον.

Κριγὴ ὀξεῖα καὶ θυμωδῶς τονισμένη ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πυθμένου τῆς λέμβου, καὶ μετὰ τινος στιγμῆς ἠκούσθη ὑλακὴ βαρεῖα.

— Νὰ παρ' ἡ ὄργη! εἶπε γογγύζων ὁ Παῖδης, μᾶς πιάσανε τὸν δρόμον, ἀλλ' αὐτὸς ὁ διαβουλοῦντος γογγίζει τόσο καλὰ, ποῦ δὲν ξεχωρίζει καίεις ἂν ᾔναι κανένα ψωρόκυκλο ποῦ γυρίζει στὴν δρόμους. Μισούριζε πάλι, Σαλιαγκέ. Ἡ κριγὴ τῆς γάτας ἠκούσθη καὶ δευτέραν φοράν, καὶ δευτέραν γαύγισμα ἀπεκρίθη εἰς αὐτήν.

— Δὲν ἔχει ἀμφιβολίαν, ἐμουρμούρισε ὁ Τουρνοβούλης, εἶναι ὁ Σῶνης... Τοῦ τελωνεῖου ἡ βάρκα εἶναι ἀνάμεσα σ' ἐμᾶς καὶ τὰ σκαλεπάτια.

— Ἄχ κλεφτοτελῶνα ἐπρόσθεσε ὁ Παῖδης, σὰν νὰ ἐκάνομεν κιντρομπάνιο ἐμεῖς... πᾶμε παιδιὰ μου, πρέπει νὰ ποδίσωμεν καὶ νὰ πασχίσωμεν νὰ ξεμπορκάσωμεν πορ' ἐδῶ ὅπο τὸ γεφύρι, κατὰ καλὴ μας τύχη ὁ αἶρος μανιάρει καὶ ἡ κατοχὴν ξαναρχίζει... Τραβάτε τὰ κωπιά σας ὅλοι!

Αἱ τρεῖς λέμβοι ἐκινήθησαν συγχρόως ὅλ' ἅ καὶ ἦν στιγμὴν ἡ λέμβος τοῦ Παῖδης ἐξήρχετο τῆς σκιάς, μέλας ὄγκος διεβη ἔμπροσθεν τῆς πλώρης τοῦ τρικατάρτου τῆς εταιρείας.

Ἐ. ἀπὸ τὴν βάρκαν! ἠκούσθη φωνὴ προσεκτικῆ. — Σία Θωμᾶ· τραβα Σάρλη, εἶπε σιγανὰ ὁ καπετάνιος.

Τὸ πλοιάριον ὑπήκουσεν εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν δύο ναυτῶν, καὶ ὤρμησε πρὸς τὸ μέρος τῆς ὄχθης, ἀλλὰ βαρεῖα ἀρπάγη συνέλαβε τὴν πλευράν του, καὶ τὸ ἐσταμάτησε πορευθῆς.

— Κεφετέ μου τὴν μὲ δύο χτυπήματα, νὰ πορ' ὁ διάβολος, εἶπεν ὁ καπετάνιος.

Ὁ Θωμᾶς κατέφερε μανιωδῶς ἐπ' αὐτὴν κτύπημα ἀξίνης.

— Εἶναι ἀλυσίλα ἐμουρμούρισε θυμωδῶς.

— Ἐ! ἀπὸ τὴν βάρκαν! ἠκούσθη πάλιν, ἀλλ' οὐδεμίαν ἀπάντησιν.

Ἡ ἄλυσιν ἥτις συνέχισεν εἰς τὴν ἀρπάγην διατάθη καὶ τὸ πλοιάριον προσεῖλκυθη βιαίως πρὸς τὸν μέλανα ὄγκον. Ὁ καπετάνιος τότε ἔσυρε κάτω τὸν πῆλον καὶ ἔχωσε τὴν βακτηρίαν του εἰς τὴν ζώνην.

— Προσοχὴ, εἶπε, νὰ παρ' ὁ διάβολος κ' ἂν εἶχε σκοπὸν νὰ πάρω μπάνιο ἀπόψε. Παραμέρισε Σάρλη, ἀνοιξε τὴν τάπαν καὶ ἄς φύγῃ ὅποιος μπορέσῃ.

Τοῦτο ἐγένετο μετὰ θεατρικῆς ἐπιτηδειότητος· ὁ πυθμὴν τῆς λέμβου ἠετώθη αἶψως, καὶ ἄνθρωποι καὶ φάκελλοι ἔπεσαν εἰς τὸ ὕδωρ, ἡ δὲ ἀρπάγη τοῦ τελωνεῖου δὲν προσεῖλκυσε εἰμὴ σκάφος κενὸν καὶ τετρωπὴν. Αἱ δῖω ἄλλαι λέμβοι ὀφειλούμεναι ἀπὸ τὸν θόρυβον, ἐφθασαν εἰς τὴν ἀποβαθρὰν, ὅπου τὸ πλήρωμα τῆς ναυσρχίδος ἐφθασε σχεδὸν ταυτοχρόνως.

— Τὸ νερὸ εἶναι κρύο, εἶπεν ὁ καπετάνιος, θέτων τὸν πόδα ἐπὶ τῶν βαθμίδων, — νὰ μὲ παρ' ὁ διάβολος ἂν λέγω ψέματα. — Δὲν ἔχασε δὲ αὐτὴ τὴν βακτηρίαν εἰς τὸν πῆλον του.

Ὁ Σαλιαγκᾶς διετινόχθη ὡς κίων οὐλόθριξ, ἐμιουρμούρισε καὶ ἐλάθη ὑπὸ τὴν χλαῖναν τοῦ Σῶνης ὅστις ἐγαύγισεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐφορτάθησαν καὶ προύχωρησαν ἄνω διὰ τῶν στενῶν διόδων τῆς Συνοικίας τοῦ Πύργου, προσέχοντες ταύτην τὴν φορὰν νὰ μὴ διαβῶναι ἔμπροσθεν τοῦ τελωνεῖου. Ὅσονδὲ διὰ τὸν καπετάν Παῖδην, αὐτὸς ἐπέστρεψεν ἀτοράχως εἰς τὴν εἰκίαν του, διὰ ν' ἀλλοθῆ κυανῶν ἐπειδύτην καὶ περισκελίδα ἐκ δέρματος αἰγόγρεου. Καὶ ταῦτα ποιήσας ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κωπηλεῖον τῶν Πορροσῆμων τοῦ Στέμματος. Τὴν στιγμὴν δὲ κοβ' ἦν εἰσέρχετο εἰς τὸ αὐδιολεκτήριον, θέωμα βιαιεπραγίας, ὅμοιον τῷ προτέρῳ πορίστοσο μετοξὺ τῆς Κυρᾶ Βουρνέττος καὶ τῆς ὑπερέτιδος τῆς Σωσάνης, ἥτις ἀντέταπεν εἰς τὸς θερμώδεις καὶ πλῆρεις ὀργῆς ἐπιπλήξεις τῆς δεσπαινῆς τῆς ἀτοροξίαν διελύσαν περιφρόνισιν καὶ ὀπάθειαν. Ἡ κυρὰ Βουρνέττα δὲν ἐφημιζέτο διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς πορευτικῆς λοιπὴν ὑψώσε τὴν χεῖρά της καὶ κατέφερον αὐτήν ἠριωδῶς ἐπὶ τῆς ὄχθης πορείας τῆς Σωσάνης.

— Νὰ πορ' ὁ διαβόλος, εἶπε κοτὰ κῆν ὁ Παῖδης, αὐτὸ θὰ γόμῃ ν' ὀργίση τὴν χεῖρά μου.

Ὁ τυφλὸς ὅστις δὲν εἶχε κινήθῃ κατὰ τὸ διαστήμα τῆς νυκτικῆς ἡμῶν ἐκδρομῆς, διέταξε καὶ

τῶ ἔρρωκν κἀ ἔρωκν ποτῆριον αἶνου ζαχαριμάκου, ἤκουτε βέβαια τὸν κρότον τοῦ κτηπέματός. διότι ἠγέθη ἀπιτόμως, δ' ἔπεινε τὸν τροχὸν του, κἀ ἡ συνήθως ἄνευ ἐκφράσεως ὄψις του ἐξέφραγεν αἴφνης περιέργειαν πλήρη θυμοῦ.

— Ἀνδριγονάικα, εἶπε, μήπως εἶμαι πολλὰ δυνατὴ; Ἡ Σωσάννα, ἠθελῆθη κλινισμὸν τρομερὸν, οἱ πελινδοὶ χαρακτηρῆς της σιεστῆλτην, πῦρ φροσρὸν ἐλαμψὶν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ἡ βωμολαχία φῆσις της ἐπενέστη ἐμπύτως κατῆ τῆς ὄψεως, κἀ ἐφείνετο ἐτοιμὴ νὰ ὀρμήτη κατ' αὐτῆς διὰ νὰ τὴν κτυπήτη τὸ εὐλόγιστον κἀ μυῶδες σῶμά της σιεστῆλη αἴφνης ὡς τὸ τοῦ νέου κἀ ἀκίμου πῆλθης, ὅστις εἶναι ἔτοιμος νὰ ὀρμήτη κατὰ τῆς λείας του.

— Ἐ! Ἐ! εἶπεν ὁ καπετάνιος, στοιχηματίζω εἰς σελίσι διὰ ἔξιν πένες, ὅτι ἡ κληῖ μου φιληνάκα θὰ πάρη τὸν λογαριασμὸν της μετὰ διάφορον... Εἶμαι τῆς ιδέας ὅτι δὲν πειράζει πολὺ.

Ἡ κυρὰ Βουρέττα ἠθελῆθη τὸν αὐτὸν φόβον, διότι τὸ βελθὸ ἐρώθημα τοῦ προώπου της ἐξέλιπε κἀ ἔτρεψε, ἀλλ' ἡ ὠραία κόρη κρητέτασα τὴν δυνατὴν κτον ὀργὴν της ἐσταύρωτε τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους της μετὰ περιφρονησεως, ὁ δὲ τυφλὸς ἐξέπεμψε στεναγμὸν ἀνακουφίσεως. Ἡ δὲ Σωσάννα χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν ἐξῆλθε βραδέως διὰ τὸ λογιωστρείου κἀ κατέθη τὰς βραχίονας τοῦ καπηλείου. Ὁ Τυρέλλος ἐβρίσθη ἡμισυ τάλληρον ἐπὶ τῆς τραπέζης, κἀ χωρὶς νὰ ζητήτη τὰ ἐπίλοιπα ἐξῆλθε ψιλαφῶν.

— Μαθές, εἶπεν ὁ καπετάν Πάδδης, ἡ κληῖ μου φιληνάκα καλὰ τὴν γλύτωτε. Ὄσον γιὰ τὴν Σούκη, αὐτὸς ὁ διάβολος ὁ Τυρέλλος θὰ τῆς δώσῃ πού νὰ κοιμηθῇ ἀπόψε... φθάνει νὰ μὴ σκοπῆται κἀ σπάσῃ τὸ κεφάλι του.

Ὁ Τυρέλλος φθίσεως εἰς τὸ τέλος τῆς κλίμακος ἤκουεν ἐλαφρὸν βῆμα διευθυνόμενον πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ Ταμέσεως, κἀ περὸν ἡκολούθησεν αὐτό.

Τὸ βῆμα τῆς Σωσάννης ἦτο καθρὸν κἀ ἐπλητε τὸ ἔδαφος εὐρύθμως, κἀ δὲν ἦτον ἐσπευμένον ὑπὸ τὴν ἀμυδρὰν λάμψιν τῶν φωτοβόλων (reverberés) ἡ καλλονὴ τῶν χαρακτηρῶν τῆς ἐφθανε σχεδὸν εἰς ἐντέλειαν φαντασιώδη. Ὁ τυφλὸς τὴν ἡκολούθει ἀδιστακτως, ὡτανεὶ τὸ βελθὸ σκότος τῶν ὀφθαλμῶν του ἐρωτίζετο ὑπὸ μυτηριώδους φωτός, κἀ δὲν ἐψηλάφει πλέον. Ἡ δὲ Σωσάννα ἐξερχομένη τῆς κατωτέρως ὁδοῦ τοῦ Ταμέσεως, ἔλαθε τὸν δρόμον τῶν ναυτῶν μας, κἀ εἰσῆλθεν εἰς τὴν στενωπὸν ἧτις ἀγεῖ εἰς τὸν ποταμὸν. Ὁ Τυρέλλος δραμῶν τὴν ἐπρόφρασε.

— Ποῦ ὑπάγεις, κόρη μου; ἠρώτησεν αὐτὴν μετ' ἀνησυχίας.

— Εἰς τὸν Τάμεσιν! ἀπεκρίθη ἡ Σωσάννα, χωρὶς νὰ σταθῇ ἢ νὰ ταχύνῃ τὸ βῆμά της.

Αὕτη ἦτον ἡ πρώτη λέξις ἣν ἤκουεν αὐτὴν ὁ Τυρέλλος νὰ προφέρῃ. Ἡ φωνὴ αὐτῆς, γλυκεία κἀ σοβαρὰ, μετείχε τῆς ἐκφράσεως τῆς ὄψεώς της, ἡ ὁποία ἦτο μὲν ὠραία ἀλλὰ θλιβερά.

— Εἰς τὸν Τάμεσιν! ἐπανέλαθεν ὁ Τυρέλλος, εἰς τὸν Τάμεσιν! μήπως ἔδρασε κατὰ νοῦν ν' ἀποθνήσκῃ;

— Ναι! ἀπεκρίθη ἡ Σωσάννα.

— Διαιτί; κόρη μου, διὰ τί; — Δ ὅτι δὲν ἔχω οὔτε ἐλπίδα διὰ τὸ μέλλον οὔτε ἄσπλον δὲ τὸ παρὸν.

— Σὺ δὲ δίδω ἄσπλον, Σωσάννα, κἀ σὺ ἐπικυρῶ τὴν ἐλπίδα, εἶπεν ὁ τυφλός, ἀλλ' ἡ Σωσάννα δὲν ἐπεσῆ.

— Πιλλὰκίς ἦλθιν πρὸς ἐμὲ ἀνθρώπων διὰ νὰ με ὀμιλήτου τοιοῦτοτρόπως; ἤβλεπεν νὰ με ἀγορεύουν ἀναμυθῶς; θὰ ἦτο κἀ ἡμεῖς ὡς ἐκεῖνοι... Δὲν εἶμαι διὰ πώλημα.

— Ὁ Θεὸς φυλάξῃ, Σωσάννα.

— Ἰγχεπῶ κῆπων, κἀ διὰ τούτου δὲν δίνωμαι νὰ πωληθῶ. Ὁ Τυρέλλος ὠπισθοδρόμησε μετὰ θυμολογίας. Κἀ μόνον διὰ τούτου ἠεώτησε. — Ναι, ἀπεκρίθη ἡ ὠραία κόρη ἀπευθεμένη. Μόλις δὲ αὕτη ἀπέχεν εἰς δύο ἢ τρία βήματα ἀπὸ τοῦ Ταμέσεως, κἀ ὁ Τυρέλλος τὴν ἤσπασε ἀπὸ τὸν βραχίονα κἀ τῆ εἶπε μετ' ἀλλοκίτου προθυμίας.

— Δὲν ἦθελες λοιπὸν ἐντραπῆ νὰ πωληθῆς; Σωσάννα.

— Ναι ἐντραπῶ!... ἐπανέλαθεν αὕτη — ὄχι.

— Τί λοιπὸν σὲ ἐδάξεν ἡ μήτηρ σου; ἐξεφώνησεν ὁ Τυρέλλος ἐκθαμβός.

— Τιποτε... Ἐγὼ εἶμαι τὸ τέκνον γυναικὸς τινος, ἧτις ἐγατέλιπε τὴν κοιτίδα μου, κἀ ἐδὲς ἐσουλίου ὅστις ἀπηγορεύθη εἰς τὴν Νέαρ Πόλην (Newgate) διὰ κλοπῆς.

Ἡ Σωσάννα ἐπρόφρασε τὰς λέξεις ταύτας ἀφελῶς κἀ ἄνευ κόπου.

— Λοιπὸν ἀγνοεῖτε τὰ πάντα; ἐπανέλαθεν ὁ Τυρέλλος.

— ὄχι, ἀπεκρίθη ἐκείνη, εἰςέρω νὰ ζῶ. Ἐπειτα ἐμψυχουμένη αἴφνης ἐπρόσθεσε μετ' ὀργὴν τραυώδη, ἐπειτὴ μου ἦτο πλουσιώτατος πρὶν ἢ ἀποχλωσθῆ... ἔμαθον νὰ στολιζώμαι, νὰ ψάλλω, νὰ χορεύω κἀ νὰ ὀμιλῶ τὰς ξένας γλώσσας!...

— Τῆ ἀληθείᾳ Σωσάννα! μοῖ λέγεις τὴν ἀληθειαν; διέκοψεν ὁ Τυρέλλος.

— Θέλω ν' ἀποθῶ, ἀπεκρίθη μετὰ ψυχρότητος ἡ νεῆνις.

Ἡ ἀμυδρὰ λάμψις λύχνου κειομένου ἐντινι πλησίον κειμένη οἰκία ἐφώτισεν ἀτελῶς πῶς της ὄψεις τῶν δύο προσώπων τῆς σκηνῆς ταύτης, οἱ δὲ ἐξάκρητοι χαρακτηρῆς τῆς Σωσάννης εἶχον ἀναλάβει τὴν μελαγχολικὴν ἀκινήσιον, ἀλλ' ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Τυρέλλου ἀπενακτικῶς ἐλαμπε παραδόξως.

— Ἄλλ' ἂν ἦθελε σὲ ἐπαναφέρει τις εἰς τὸν πρότερον βίον σου; ἠρώτησεν αὐτὸς.

— Τὸν βίον μου! τὸν βίον! ἐψιθύρισε ἡ ὠραία κόρη, τὸν πρότερον βίον!...

— Θέλω σὺ τὸν ἀποδώσει σὲ λέγω.

— Ἡ Σωσάννα ἐφάνη δισταζούσα διὰ μίαν στιγμήν ἀλλ' ἔπειτα ἀπακλινθεῖσα διὰ σφοδρῶς κινήματος διήνησε τὸ διάστημα τὸ ὁποῖον τὴν ἐχώριζεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, λέγουσα κἀ πολλοὶ ἄλλοι μετ' ὀμιλήσαν αὐτῷ! ὄχι ἡ καρδία μου κἀ τὸ σῶμά μου κἀ ὅλη ἡ ὑπαρξὶς μου ἀνήκει εἰς ἐκεῖνον... — Ἀλλὰ δὲν ἀπαιτῶ οὔτε τὴν καρδίαν σου οὔτε τὸ σῶμά σου, εἶπεν ὁ Τυρέλλος, ἐγὼ εἶμαι τυφλός. Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφθασαν εἰς τὰ ὦτα τῆς Σωσάννης, κἀ ἦν στιγμήν ἐν ἰσοσταθμίᾳ ἐταλαννίστα, ὑπεράνω τοῦ ὕδατος κἀ ἐβρίσθη ὀπίσω.

— Οὔτε τὸ σῶμά μου οὔτε τὴν καρδίαν μου, ἐπανέλαθεν. Τυφλέ... λοιπὸν τί μοῦ ζητεῖτε;

— Θέλω τὴν θέλησίν σου.

Ἡ Σωσάννα ἐκλινε τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ ὠραίου στήθους της.

— Ἡμέραν τινὰ ἐψιθύρισε, ἔπειτα ἡμιθνήσ, κεκομηκυία κἀ λιμώττουσα, ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς γυναικὸς ταύτης, ἧτις πρὸ ὀλίγου με ἐκτύπησε, κἀ εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ἐλευθερίας μου μοῖ ἔδωκεν ἄρτον μόνον κἀ οὐδὲν ἄλλο... δύνωμαι πάλιν νὰ γείνω ὑπηρέτης.

— Δέχεσθε; ἠρώτησεν ὁ Τυρέλλος.

— Κἀ τί χρεωτῶ νὰ κάμω;

— Ὁ Τυρέλλος ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του βελάντιον πλήρες, κἀ ἐγκλείσεως αὐτὸ εἰς τὴν χεῖρα τῆς Σωσάννης.

— Νὰ περιμείνητε εἶπεν... Ἀκούσατε καλὰ τοῦτο, σὰς ἀγορεύω, ὄχι δι' ἐμὲ ὅστις εἶμαι τὸσον ἀδύνατος, ἀλλὰ δι' ἐταιρείαν τινὰ φροσρὰν κἀ δυνατήν. Σὰς γνωρίζω καλλίτερα παρ' ὅσον ὑμεῖς ἐκυτὴν, κἀ εἰςέρω τί ἀξίζετε... Ἄ; μὴ μάθη κανεὶς τὴν συνάντησίν μας. Πίσις, ὑπακοὴ ἀδιστακτος, ἰδοὺ τὰ καθήκοντά σου... Ἀπόψε διανυκτέρευσον ὅπου θέλεις Ἀύριον δὲ τὸ πρῶτ, κρῦσον εἰς τὴν θύραν τὴν ἐνταῦθα σηκωμένην (κἀ τοῦτο εἰπὼν τῆ ἐνεχείρισε ἐπισκεπτήριον), κἀ ἡ θύρα θὰ ἀνοιχθῇ, θὰ εἰσελθῇς κἀ θὰ διατάξῃς, — διότι ἡ οἰκία αὕτη θὰ ἦναι ἰδική σου.

Χαῖρε Σωσάννα. Θὰ με ἐπανακίθῃς.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ — Ἐπειτα συνέχεια.)

Ο ΣΑΚΕΣΠΗΡΟΣ.

Ἀξιωμακόμενος εἰς τὰ χρονικὰ τῆς Ἀγγλίας κἀ ἰδίως τοῦ φιλολογικοῦ κόσμου ἐν γένει ἐστὶν ἡ 23ῆ Ἀπριλίου, ἡμέρα τῆς γεννήσεως, ἐνταυτῷ δὲ καὶ τοῦ θανάτου τοῦ μελοφυοῦς Σακισπήρου. Ἐν ἐνὶ δὲ καὶ τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐγεννήθη τῷ 1564 καὶ ἀπέθανεν τῷ 1616 ὁ δικιμόνιος οὗτος δραματικὸς ποιητής, τουτέστιν ἐν Στρατφόρδῃ τῇ ἐπὶ τοῦ Αὔωνος. Εἰλάξεται δὲ ὅτι τὸ πρῶτον δραματικὸν ἔργον τοῦ ἐφάνη ὅτι μόλις εἶχε διανύσει τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἐξηκολούθησε δὲ νὰ γράφῃ διὰ τὴν σκηνὴν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἐμφανιζόμενος ἐνίοτε κἀ ὡς ὑποκριτής. κἀ τέλος διὰ τῶν ἀγώνων τοῦ περιποιήσεως ἐκυτῶ εἰσὸδῆμα ἐτήσιον δικωσίων ἢ τρικωσίων λιρών, ἀπεσύρθη εἰς τὴν πόλιν τῆς γεννήσεώς του, ὅπου ἀγοράσις μικρὸν τι κτῆμα διετέλεσε τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου του ἐν ἀνάσει κἀ τιμῇ.

Ὅτε ὁ Ἀμερικανὸς συγγραφεὺς Οὐάσιγκων Ἴρβιγγ ἐπεσκέφθη τὴν ἐπὶ τοῦ Αὔωνος Στρατφόρδην ἐξεφράσθη περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ποιητοῦ εἰς τὸ ἐνδιαιτήμα τῆς νεότητός του οὔτω. Ὁ θηρεύσας τὴν φῆμην ἐν τῷ κόσμῳ κἀ ἀπολαύσας ἀφθόνως τιμῶν κἀ εὐνοίας, θέλει αἰ-

σθηνθῆ ἐπὶ τέλους ὅτι δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀγάπη οὔτε θυμασμός, οὔτε ἐπευρημήσεις τόσον τερψίθυμοι ὅσον ὅταν ἀπολαύῃ τις αὐτῶν ἐν τῇ πατρίδι. Ἐκεῖ κἀ ἐπιθυμεῖ ν' ἀναπαυθῇ ἐν Κυρίῳ ἐν τῷ μέσῳ τῶν συγγενῶν κἀ φίλων τῶν νεαρῶν του χρόνων. Κἀ ὅτε ἡ βεβαρυμένη καρδία κἀ κλονουμένη κεφαλὴ προμηνοῦσιν αὐτῷ ὅτι ἐγγύς ἐστὶ τὸ τέλος, στρέφεται τόσον περιπαθῶς ὅσον τὸ βρέφος πρὸς τὴν ἀγκάλην τῆς μητρός, ἵνα βυθισθῇ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐνεγκούτης αὐτὸν γῆς, κἀ τροφῶ αὐτοῦ ἐν τῇ νηπιότητι. Πόσον ἠθελεν εὐφρανεσθαι ὁ νεαρός ποιητής, ὅτε περιπερόμενος ἄσημος ἐν τῷ κόσμῳ κἀ ἐν ἀμφιδόλῳ τύχῃ, ἔστρεφε βλέμμα λύπης ἐμπλεων πρὸς τὴν ποιμενικὴν ἐστίαν του, ἐὰν ἠδύνατο νὰ προῖδη ὅτι πρὶν ἢ παρέλθωσιν ἔτη πολλὰ ἠθελεν ἐπιστρέφει εἰς αὐτὴν περιώνυμος, κἀ ὅτι τὸ ὄνομά του ἠθελε καταστῆ τὸ κάύχημα κἀ ἡ δόξα τῆς πατρίδος του ὅτι ἡ τέφρα του ἐμελλε νὰ φυλάττηται θερησκευτικῶς ὡς ὁ πολυτιμώτατος αὐτῆς θησαυρός, κἀ ὅτι τὸ ἐξαιμωδούμενον κωδωνοστάσιον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐπροσηλοῦντο οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἐνῶ ἐνδακρυς ἐβυθίζετο εἰς σκέψεις, ἠθελε καταστῆ φάρος, ὑψούμενος ἐν τῷ μέσῳ μειδιώτης τοποθεσίας, ἵνα ὁδηγήτῃ τὸν φιλολογικὸν προσκυνητὴν παντὸς ἔθνους εἰς τὸ μνήμα του!...

Ὁ παραδεδεγμένος τόπος τῆς γεννήσεως τοῦ Σακισπήρου ἐμπνέει πάντοτε ἐνδιαφέρον. Κεῖται δὲ ἐν τινὶ ὁδῷ τῆς Στρατφόρδης διατηρούτης ἐτι τὴν ἀρχαίαν ὀνομασίαν Ἐνλεϊ. Τῷ 1574, εὐρίσκοντο ἐνταῦθα δύο οἰκία μετὰ κήπου κἀ δεινῶνος προσκειμένου ἐκάστῳ, οἱ κήποι οὗτοι ἠγορεύθησαν τότε ὑπὸ Ἰωάννου Σακισπήρου, οὗ τινος ὁ υἱὸς Γουλιέλμος ἐγεννήθη ἐν τῇ μιᾷ ἐξ αὐτῶν, ἧτις ὑπάρχει μέχρι τῆς σήμερον, κἀτοι μετὰβλεθμένη ἐπὶ τὸ νεώτερον, ἔχουσα πᾶς στέγας τοῦ αἰετώματος αὐτῆς ἐφθαρμένης. Διηγήθη ὁμοίως κἀ ὑποδιήρηθη εἰς μικροτέρως κατοικίας, κἀ μέρος αὐτῆς μετεβλήθη εἰς μικρὸν ξενοδοχεῖον, κἀ μέρος ἐγένετο ἡ κατοικία γυναικὸς τινος, ἧτις ἄλλοτε ἐδείκνυε τὸν θάλαμον ἐν ᾧ ὁ Σακισπήρος εἶδε τὸ φῶς, κἀ τὸ ταπεινότερον μαγειρεῖον ἐν ᾧ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδάξεν αὐτῷ τὸ ἀναγινώσκειν. Οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου ἐν ᾧ ἐγεννήθη εἰσὶ πραγματικῶς κεκαλυμμένοι ὑπὸ χιλιῶν ὀνομάτων, ἐγκεχαρπυμένων ἐν εὐλακείᾳ ὑπὸ προσκυνητῶν πάσης χώρας, ἐν ἣ ἡ φῆμη τοῦ Σακισπήρου ἠκούσθη. Περὶ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ προτιθέμεθα νὰ λαλήτωμεν ἐκτενέστερον ἐν τῷ μέλλοντι ἀνηκουσι δὲ ταῦτα κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος εἰς τὴν

δραματικὴν ποίησιν· τὰ δὲ πρωτεύοντα ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ὁ Ἀμλίετος, ὁ Μαυρός [τῆς Βενετίας, ὁ Ῥωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα καὶ ὁ Μακθέθος. Ἀλλὰ ποῖον ἐξ αὐτῶν στερεῖται καλλονῶν; καὶ ποῖον ἐν φέρει τὴν σφραγίδα τῆς μεγαλοφυΐας ὥστε νὰ μὴ ἀνακαλῆ εἰς τὴν μνημὴν τὸ λατινικὸν ῥητὸν « Poeta nascitur, non fit ; »

Η ΠΟΙΗΣΙΣ

1.

Εἰς τὸν βίον τὸν ἀχαρὶν τοῦτον
Ἐν εὐρίσκῳ, ἐν θέλητῳ μόνον,
Εἰς ποιήσεως ἄμετρον πλοῦτον
Νὰ τρωφῶ εἰς τὸν ἄπαρτα χρόνον.

2.

Σὲ φαρτάζομαι, Ποιῆσι, φίλη,
Ὡς σεμνήν καὶ ὠραίαν παρθένον,
Μειδιάς μὲ ἀμβρόσια χεῖλη,
Καὶ μὲ βλέμμα φιλιᾶν ἐμφατρῶν.

3.

Μοὶ προσβλέπεις, καὶ πάλιν ἐπάνω
Ἵς τὸν αἰθέρα ὑψόσεις τὸ βλέμμα.
Κ' ἐκ τοῦ ρεύματος τοῦτου μαρθάρω
Τῆς ζωῆς μου ἀπάσης τὸ θέμα.

4.

Ναὶ μαρθάρω σ' τὸν κόσμον σὲ μόνον
Καὶ τὸν Πλάστην θερμῶς νὰ λατρεύω.
Τὴν καλίαν φυγῶν τῶν ἀφρόνων
Ἀρετὴν ὑψηλὴν νὰ θερεύω.

5.

Ἐν καιρῷ πριγηρᾶς ἀθυμίας
Συμπαθῆς σὺ πολλάκις ἰλθοῦσα,
Εἰς τὰ δάση τερπνῆς μοναζίας
Μὲ ἀπάγεις ταρύτερε Μοῦσα.

6.

Καταλίρῃσαι τότε πλησίον
Ἐν σκιᾷ καὶ στρωμνῇ ἐξ ἀνθέων,
Κ' εἰς πετρῶν γλυκυφῶντων μυρίων
Τὸ μελόδημα μίγνυς ὠραῖον.

7.

Κ' ἐναρμόνιος φλοισβος ὑδάτων
Πρὸ ποδῶν μας ἤχει ῥυακίον,
Καὶ σπινθήρων πληροὶ τῶν κυμάτων
Τὰς πτυχὰς ἢ ἀκτίς τοῦ Ἡλίου.

8.

Ἐν ἰσοτάσει τερπνῆς φαρτασίας
Μὲ φοιβόληπτον, γόνιμον πνεῦμα
Καθαρῶ Νηρηίδων χωρείας
Παίζουσῶν ἀφελῶς εἰς τὸ ρεῦμα

9.

Ἀραδύουσι πάλιν καὶ πάλιν
Νετὰ κόκκων λευκῶν κολυμβῶσαι
Κ' εὐθυμίας παρέχουν μεγάλην
Ὡς ρεῖθοι κατ' ἀλλήλων πηδῶσαι.

10.

Οὕτω φεύγουσι τέρψεως ὦραι
Καὶ γλυκεῖα παρέρχεθ' ἡμέρα,
Τῶν ὑδάτων μ' ἀγίνουσι αἱ κόραι
Καὶ ἐπέρχεται εὐδία ἰσπέρα.

11.

Σιγῇ πάντα, τὰ πάντα γαλήνη
Ἀηδῶν γλυκυφθέγγεται μόνη
Καὶ τὰ πάντα ἀργυροῦσα σελήνη
Τὴν ψυχὴν μου σὸν πλάστην ὑψόσει.

12.

Τῆς παρθένου αὐτῆς βασιλίσεως,
Ἡ γαλήνιον μέτωπον αἶρει,
Ἡ μορφὴν νεαρᾶς ἀγαμνήσεως
Ἡδυτάτης ἀδύτης μοὶ φέρει.

13.

Πρίονν ζέφυροι, πρίονν εὐώδεις,
Καὶ ἀμβρόσιοι ἔπρον κοιμίζουσι,
Καὶ μίγνυμεν' εἰς ἤχους θερηνώδεις,
Ἐπ' ἀνθέων στρωμνῆς μὲ κοιμίζουσι.

14.

Καὶ ἰδοὺ ἡ σκιά ἦς ἠρώμην.
Ἐπὶ αὔρας τερπνῆς φερομένην,
Μὲ χρυσῶν καὶ κυμαλτροῦσα κόμην
Ἡ καλὰ ἢ πιστὴ ἐρωμένη.

15.

Παρδείσιος ἔρχεται ἡ φίλη
Οὐρανίας χαρᾶς νὰ μ' ἐμπλήσῃ,
Μὲ μειδιάμ' ἀγγέλου σ' τὰ χεῖλη
Ἐν ἐμοὶ τὴν ψυχὴν της νὰ χύσῃ.

16.

Χαῖρε φίλη, τῇ λέγω, γλυκεῖα!
Τι χαρᾶς, ὦ τίμηθης στιγμῆ!
Πάλιν ἦλθες σ' τὴν γῆν, ἢ ἀγία;
Ἀυπηθεῖσα τὸν τάλαν' ἐμέ.

17.

Εὐτυχίας ἀστὴρ φαιεῖς
Μ' ἦλθες φῶς εἰς τὸν μέλαρα βίον;
Δι' ἐμὲ καὶ ἡ γῆ οὐρανός
Ὅσον εἶσαι φιλετάτη πλησίον.

18.

Εἰς δακρῶν ἀνάμεστον μέλλον,
Μὴ μ' ἀφήσης ἐδῶ δυστυχῆ.
Δὲν στερεῖται ὁ Πλάστης ἀγγέλων.
Μὴ, μὴ φύγῃς ὠραία ψυχῆ.

19.

«Μέρε, λέγω, ὦ κόρη σεμνή»
Στὰς ἀγγάλας ζητῶν νὰ τὴν κλείσω,
Ἄλλ' ἡ φίλη «Τοῦ Πλάστου φωνῇ
Ἦδη, λέγει, καλεῖ με ὀπίσω»

20.

«Θάρρει φίλε! ὁ βίος δραχὺς,
Κ' ἐναρτέως αὐτὸν διατύσας,
Πρὸς ἐμὲ θέλεις ἔλθει ταχὺς
Τὴν ἀρίαν τοῦ κόσμου ἀφήσας.

21.

Ταῦτα εἶπε γλυκὴ ἀπ' ἰδοῦσα,
Κ' εἰς τὸν μέγαρ ἀπέπτη Πατέρα
Τῶν ἀγγέλων τὴν λάμψιν φοροῦσα
Καὶ τὸν ἀπειρον σχίζουσα αἰθέρα.

22.

Ταῦτα ὅμως εἶν' ὄνειρα μόνον.
Ἄλλ' ἐνταῦθα τί κάλλιον τοῦτων
Πλήρης μόχθων ὁ βίος καὶ πόρων
Ταῦτα ἔχω τρωγὴν μου καὶ πλοῦτον.